

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan
Edunvalvontakysely 2006

Minna Viuhko

TKY

ESIPUHE

Valtakunnallisessa keskustelussa opiskelijan asemasta joskus unohdetaan, että opiskelijat eivät ole mikään yhtenäinen joukko. Myös opiskeluaika monesti kuvataan muusta elämänkaaresta tyystin erilaisena elämänvaiheena. Opiskelija on kuitenkin jo usein hyvin eri elämäntilanteessa aloittaessaan ja lopettaessaan opintonsa. Ja ennen kaikkea ei ole siis olemassa stereotyyppistä opiskelijaa. Opiskelija voi olla perheellinen, näkövammainen, ulkomaalainen, kaikkea näitä ja myös paljon muuta.

TKY teettää muutaman vuoden välein edunvalvontakyselyn oman edunvalvontansa tueksi. Edunvalvontakyselyn avulla saadaan tärkeää tilastotietoa niistä tekijöistä, jotka vaikuttavat opiskelijan hyvinvointiin. Tilastotieto auttaa edunvalvontasektoria sekä varmistumaan opiskelijakentällä havaituista ongelmista että antaa viitteitä siitä, millaisilla keinoilla näitä ongelmia voitaisiin ratkaista.

Edunvalvontakyselynsä avulla TKY pystyy toivottavasti jälleen varmistumaan edunvalvontansa suunnista muutamaksi vuodeksi eteenpäin. Tämän edunvalvonnan tähtäimenä on kehittää sellaista yhteiskuntaa ja opiskelijaystävällistä politiikkaa, joka antaa opiskelijalle mahdollisuudet täysipainoiseen opiskeluun ja kulloisenkin elämäntilanteen ja opiskelujen onnistuneeseen yhteensovittamiseen.

Pinja Nieminen

TKY:n sosiaalipoliittinen sihteeri

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tarkastellaan Teknillisen korkeakoulun opiskelijoiden toimeentuloon, opintoihin ja opiskeluolosuhteisiin liittyvää tilannetta. Kyselyn aihepiirit koskevat korkeakouluopintoja ja opintosuorituksia, opintotukea ja työssäkäyntiä sekä opetusjärjestelyitä, valmistumisaikoihin liittyviä näkemyksiä, opiskelijavaihtoa ja ylioppilaskunnan toimintaa. Kyselyyn vastasi 604 TKK:n läsnä olevaksi ilmoittautunutta perustutkinto-opiskelijaa ja kyselyn vastausprosentti oli 47.

Noin kaksi kolmasosaa TKK:n opiskelijoista nosti opintotukea kyselyn toteuttamisajankohdaksi marraskuussa 2005. 68 prosenttia vastaajista nosti opintorahaa, 59 prosenttia asumislisää ja 9 prosenttia opintolainaa. 31 prosenttia opiskelijoista ei nostanut mitään näistä opintotuen muodoista. 73 prosenttia niistä opiskelijoista, jotka eivät nostaneet opintorahaa, oli itse päättänyt olla nostamatta kyseistä tukea. Valtaosalla (80 %) heistä syynä oli ansio- tai pääomatulojen suuruus. 22 prosenttia TKK:n opiskelijoista ilmoitti nostaneensa opintolainaa korkeakouluopintojensa aikana. Keskimäärin nostetun lainan kokonaismäärä oli hieman alle 4000 euroa (mediaani 3000 euroa). 34 prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että opintoraha olisi ensisijainen opintotuen kehittämiskohde. 29 prosenttia opiskelijoista piti tulo rajojen nostamista ja 15 prosenttia asumislisän korottamista ensisijaisena kehittämiskohteena.

36 prosenttia opiskelijoista ilmoitti käyneensä opiskeluaikanaan säännöllisesti töissä lukukausien aikana. 39 prosenttia ilmoitti käyneensä töissä silloin tällöin lukukausien aikana ja neljännes (26 %) ei ole opiskeluaikanaan käynyt ollenkaan töissä lukukausien aikana. Keskeisimmät syyt työssäkäynnille olivat elintason parantaminen, työnteon välttämättömyys toimeentulolle sekä työkokemuksen ja kontaktien saaminen.

Neljännes TKK:n opiskelijoista oli sitä mieltä, että viisi vuotta riittää valmistumiseen. 76 prosenttia ilmoitti puolestaan, että viisi vuotta ei omalla kohdalla riitä valmistumiseen. Keskeisiä syitä sille, ettei viisi vuotta riitä tutkinnon suorittamiseen olivat työssäkäynti ja se, että opintojaksot ovat liian työläitä. 38 prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että opintoviikkomäärät eivät vastaa kurssien työmäärää, koska kurssit ovat liian työläitä saatuihin opintoviikkoihin nähden. 60 prosenttia piti työmäärää sopivana opintoviikkoihin nähden ja kaksi prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että kurssit ovat liian kevyitä suhteessa opintoviikkoihin.

44 prosenttia TKK:n opiskelijoista oli joko ollut opiskelijavaihdossa tai suunnitellut vaihtoon lähtemistä. Keskeisimpiä syitä olla lähtemättä vaihtoon olivat sosiaaliset syyt kuten seurustelusuhteet tai perhe ja valmistumisen hidastuminen. Muita tärkeitä syitä olivat työssäkäynti ja se, ettei yksinkertaisesti halua lähteä vaihtoon tai ettei viitsi lähteä vaihtoon, koska se on liian vaihalloista.

73 prosenttia opiskelijoista ilmoitti, että Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan tiedotus tavoittaa heidät. 12 prosenttia ilmoitti, ettei tiedotus tavoita heitä ja 15 prosenttia, ettei asia kiinnosta heitä. Suuri osa TKK:n opiskelijoista oli sitä mieltä, että TKY:n pitäisi ottaa julkisesti kantaa opiskelijoita koskeviin asioihin, kuten opiskelijoiden hyvinvointiin, opiskelijoiden toimeentuloon, TKK:n opetukseen ja opintojen sisältöön, opiskelijoiden asuntotilanteeseen ja tekniikan koulutuksen Suomessa.

SAMMANDRAG

Undersökningen granskar situationen för studerande vid Tekniska högskolan beträffande deras uppehälle, studier och omständigheterna kring studierna. Enkätens teman berör högskolestudier och studieprestationer, studiestödet och förvärvsarbete samt undervisningsarrangemang. Synpunkter beträffande examineringsstider, utbytesstudier och studentkårens verksamhet efterfrågades också.

604 vid Tekniska högskolan närvaroanmälda grundstuderande besvarade enkäten. Svarsprocenten var 47 %.

Cirka två tredjedelar av Tekniska högskolans studerande lyfte studiestöd då enkäten genomfördes i november 2005. 68 procent av svararna lyfte studiepenning, 59 procent lyfte studiestöd och 9 procent lyfte studielån. 31 procent av studerandena använde sig inte av någon av de ovannämnda stödformerna. 73 procent av de studerande som inte lyfte studiepenning hade fattat beslutet på eget bevåg. Förvärvs- och kapitalinkomsternas storlek anmäldes som orsak i merparten (80 %) av fallen. 22 procent av studerandena vid Tekniska högskolan uppgav att de lyft studielån under sina högskolestudier. Lånens totalbelopp uppgick i medeltal till knappa 4000 €. Medianen var 3000 €. 34 procent av studerandena ansåg att den främsta utvecklingsformen av studiestödet är höjning av studiepenningen. 29 procent av studerandena ansåg att höjning av inkomstgränserna är den främsta utvecklingsformen av studiestödet medan 15 procent ansåg att höjning av bostadsstödet borde vara den.

36 procent av studerandena uppgav att de förvärvsarbetat regelbundet under terminerna. 39 procent uppgav att de arbetat då och då under terminerna och en fjärdedel (26 %) uppgav att de aldrig arbetat under pågående termin under hela sin studietid. De centrala orsakerna för förvärvsarbetet uppgavs vara att höja livskvaliteten, förvärvsarbetets nödvändighet för uppehållet samt erhållandet av arbetserfarenhet och näringslivskontakter. Av Tekniska högskolans studerande var en fjärdedel av den åsikten att fem år räcker till för att bli utexaminerad. Däremot uppgav 76 % att fem år inte kommer att räcka till för dem. De centrala angivna orsakerna var förvärvsarbete och att kurserna var alltför arbetsdryga. Av studerandena ansåg 38 % att kursernas arbetsmängd inte motsvarar antalet erhållna studieveckor, så att arbetsmängden överskrider timantalet som studieveckorna anger. 60 % tyckte att arbetsmängden var lämplig i förhållande till antalet erhållna studieveckor och två procent var av den åsikten att kurserna var alldeles för lätta i jämförelse med antalet erhållna studieveckor.

Av Tekniska högskolans studerande hade 44 % idkat utbytesstudier eller planerat att åka utomlands för att studera. De centrala orsakerna för att inte åka utomlands var sociala som t.ex. sällskapande eller familj samt utexaminerings uppskjutning. Andra vägande skäl var förvärvsarbete och att man helt enkelt inte vill åka utomlands eller för att man anser att det är alldeles för jobbigt.

73 % uppgav att informationen från Tekniska Högskolans Studentkår når dem. 12% uppgav att informationen inte når dem och 15 % uppgav att den inte intresserar dem. Majoriteten av Tekniska högskolans studerande ansåg att THS borde uttala sig offentligt i frågor som berör studerande som t.ex. studerandenas välmående och uppehälle, undervisningen och dess innehåll på Tekniska högskolan, studerandenas bostadssituation och den tekniska utbildningen i Finland.

SISÄLLYS

ESIPUHE	1
TIIVISTELMÄ	2
SAMMANDRAG	3
1. JOHDANTO	5
2. KYSELYN TOTEUTTAMINEN	6
2.1 Aineistonkeruu, otos ja vastanneet	6
2.2 Tutkimusmenetelmät ja raportin rakenne	6
2.3 Vastaajien taustatiedot	6
2.3.1 Ikä ja sukupuoli	6
2.3.2 Asuminen	6
2.3.3 TKK:lle hakeutuminen ja TKK:lla opiskeleminen	7
2.3.4 Opintojen aloitusvuosi ja opintosuoritukset	7
2.3.5 Varusmies- ja siviilipalveluksen suorittaminen	8
3. OPISKELIJOIDEN TOIMEENTULO JA TYÖSSÄKÄYNTI	9
3.1 Opintotuki	9
3.2 Opintotuen kehittäminen	10
3.3 Opiskelijoiden työssäkäynti	11
3.4 Työssäkäynti ja opintojen eteneminen	12
4. OPISKELU	13
4.1 Opiskelu ja tutkintorakenteen muutos	13
4.2 Opintojen eteneminen, kesto ja opiskeluun käytetty aika	13
4.3 Opintoja hidastavat tekijät ja näkemykset opintojen nopeutumiseen vaikuttavista tekijöistä	15
4.4 Opetusjärjestelyt ja opiskelun tukipalvelut	17
4.5 Opiskelijavaihto	17
4.6 Opiskelijoiden näkemykset ylioppilaskunnan tiedotuksesta ja julkisista kannanotoista	18
5. YHTEENVETO	20
LÄHTEET	22
KYSELYLOMAKE	23

1. JOHDANTO

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan vuoden 2005 Edunvalvontakyselyn tavoitteena oli selvittää Teknillisen korkeakoulun opiskelijoiden toimeentuloon, opintoihin ja opiskeluun liittyvää tilannetta. Selvityksen lähtökohtana oli sekä jatkaa TKY:n vuoden 2002 Edunvalvontakyselyssä (Öljymäki 2002) käsiteltyjen asioiden selvittämistä että ottaa mukaan uusia teemoja. Vuoden 2002 selvityksessä tarkasteltiin Teknillisen korkeakoulun opiskelijoiden asumiseen, toimeentuloon ja opiskeluun liittyviä asioita. Kysymykset koskivat asumista, kansainvälisyyttä, opiskelua, toimeentuloa ja työssäkäyntiä, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia sekä edunvalvontaa.

Tämänvuotisen kyselyn aihepiirit koskivat 1) vastaajien taustatietoja, 2) korkeakouluopintoja, 3) opintotukea ja toimeentuloa sekä 4) opiskelua. Kyselylomakkeen ensimmäisessä osiossa selvitettiin perustietoja vastaajista (syntymävuosi, sukupuoli, äidinkieli, asuinkunta, perhemuoto) sekä opintoihin liittyen vastaajan tutkinto-ohjelma ja opintojen aloittamisajankohta. Toisessa osiossa kartoitettiin opintosuoristusten määrää ja arvosanaa, syitä TKK:lle hakeutumiseen sekä muita mahdollisia korkeakouluopintoja. Kolmannessa osassa tiedusteltiin opintotuen eri muotojen nostamista ja nostamattomuutta, opintotuen kehittämishaluja sekä opiskelijoiden työssäkäyntiä ja sen syitä. Neljännessä osiossa oli erilaisia opiskeluun liittyviä kysymyksiä. Aiheina olivat muun muassa valmistumisaikoihin liittyvät näkemykset, opetusjärjestelyt ja opiskelun tukipalvelut, ylioppilaskunnan kannanottoihin liittyvät mielipiteet ja opiskelijavaihto. Kyselylomake on raportin liitteenä (ks. liite 1). Verrattuna vuoden 2002 Edunvalvontakyselyyn tämänvuotisessa kyselyssä oli vähemmän muun muassa asumiseen liittyviä kysymyksiä. Lisäksi kielitaitoa kartoittavat kysymykset poistettiin kokonaan.

Kyselylomakkeen sisällöstä vastasivat TKY:n edustajat ja kysymykset muotoiltiin yhteistyössä Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiön (Otus rs.) kanssa. TKY:n edustajia olivat hallituksen sosiaalipoliittinen vastaava Timo Varjo, sosiaalipoliittinen sihteeri Pinja Nieminen, hallituksen opintovastaava Jarno Vanhatalo, opintos sihteeri Aino Sarakorpi, hallituksen kansainvälisten asioiden vastaava Susanna Nordsten, kansainvälisten asioiden sihteeri Milla Eronen, korkeakoulupoliittinen sihteeri Hanna Koskinen ja hallituksen koulutuspoliittinen vastaava Sini Numminen. Kyselyn teknisestä toteutuksesta vastasi Otuksen toiminnanjohtaja Janne Jauhiainen. Tiivistelmän käänsi ruotsiksi Matilda Brunnström ja raportin taittoi TKY:n AD Georgi Eremenko.

2. KYSELYN TOTEUTTAMINEN

2.1 AINEISTONKERUU, OTOS JA VASTANNEET

Tutkimuksen aineistonkeruu toteutettiin marraskuussa 2005. Kysely toteutettiin internetkyselynä Webropol-kyselyjärjestelmässä siten, että vastaajille lähetettiin sähköposti ja henkilökohtainen linkki kyselylomakkeeseen. Internetkysely on todettu aiemmissa opiskelijatutkimuksissa hyväksi ja toimivaksi aineistonkeruutavaksi (mm. Öljymäki 2002; Viuhko 2005). Valtaosalle opiskelijoista internetissä vastaaminen lienee nykyisin kohtuullisen luonteavaa ja opiskelijat on mahdollista tavoittaa helposti sähköpostitse.

Otos rajattiin läsnä oleviin opiskelijoihin, jotka ovat Suomen kansalaisia ja joilla oli olemassa opiskelijarekisteriin ilmoitettu sähköpostiosoite. Tarvittavat tiedot saatiin Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan jäsenrekisteristä syyskuussa 2005. Kriteerit täyttävien opiskelijoiden kokonaismäärä oli 10 287. Otantaväli oli 8, jolloin otoksen kokonaismääräksi tuli 1286 opiskelijaa. Otanta tehtiin tutkinto-ohjelmien suhteelliset koot huomioiden. Otosta ei rajattu opiskeluvuosien mukaan. Mukana on siten niin syksyllä 2005 TKK:lla opintonsa aloittaneita kuin jo useita vuosia sitten opintonsa aloittaneita opiskelijoita.

Kysely lähetettiin otokseen valikoituneille opiskelijoille 10.11.2005. Muutamaa päivää aiemmin opiskelijoille oli lähetetty sähköpostitse ennakoilmoitus kyselystä. Vajaan viikon päästä varsinaisen kyselyn lähettämistä lähetettiin vielä muistutusviesti ja linkki kyselyyn. Ilman muistutusviestiä vastaajien määrä olisi jäänyt todennäköisesti jonkin verran matalammaksi. Vastauksia kertyi yhteensä 604 ja vastausprosentti oli 47. Vastausprosenttia voidaan pitää kohtuullisena. Vastausprosentti oli hieman korkeampi kuin TKY:n edellisessä Edunvalvontakyselyssä vuonna 2002, jolloin se oli 41 prosenttia (Öljymäki 2002). Vuonna 2002 otos ja näin ollen myös vastaajamäärä oli kooltaan tämänvuotista suurempi. Otosta ei myöskään ollut tuolloin rajattu erityisten kriteerien (esimerkiksi läsnä olevaksi ilmoittautuminen) mukaan tai sitä ei ainakaan tuotu raportissa esiin.

2.2 TUTKIMUSMENETELMÄT JA RAPORTIN RAKENNE

Aineiston analyysissä käytettiin tilastollisia menetelmiä ja aineisto analysoitiin SPSS 11.0-tilasto-ohjelmalla. Muuttujista otettiin suorat jakaumat prosenttijakaumina. Lisäksi muuttujien välisiä yhteyksiä tarkasteltiin ristiintaulukoinnin avulla. Yhteyksien vä-

liset tilastolliset merkitsevyydet testattiin χ^2 -testillä. Jos testin antama p-arvo oli pienempi kuin 0.05, todettiin, että ero on tilastollisesti merkitsevä. Tulokset on raportoitu kunkin kysymyksen osalta suorina jakaumina ja joidenkin muuttujien välisten yhteyksien osalta kahden muuttujan ristiintaulukointeina.

Raportissa käsitellään aluksi tutkimukseen osallistuneiden taustatietoja ja aineiston edustavuutta. Luvussa 3 tarkastellaan TKK:n opiskelijoiden toimeentuloa ja työssäkäyntiä. Toimeentuloa tarkastellaan erityisesti opintotuen eri muotojen näkökulmasta ja työssäkäyntiä lukukausien aikaisen työnteon yleisyyden ja työnteon syiden valossa. Neljännessä luvussa käsitellään sellaisia opiskeluun liittyviä kysymyksiä kuten valmistumisaikoihin liittyviä näkemyksiä, opetusjärjestelyitä ja opetuksen tukipalveluita, opiskelijavaihtoa sekä ylioppilaskunnan toimintaan liittyviä näkemyksiä. Raportin viimeisessä luvussa tuloksia vedetään yhteen.

2.3 VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

2.3.1 Ikä ja sukupuoli

Vastaajista 78 prosenttia oli miehiä ja 22 prosenttia naisia. Jakauma noudattelee TKK:n opiskelijoiden sukupuolijakaumaa. TKK:n opiskelijoista noin viidesosa on naisia. Vuonna 2004 (tilanne 31.12.2004) naisten osuus opiskelijoista oli 20 prosenttia. Vuoden 2005 tietoa ei ollut raportin kirjoittamisen aikaan vielä saatavissa. Vastaajien iän mediaani oli 23 vuotta ja keskiarvo 24 vuotta. Nuorin vastaaja ilmoitti iäkseen 18 vuotta ja vanhin 54 vuotta. Ikä on laskettu ilmoitetun syntymävuoden perusteella.

Vastaajista 92 prosenttia ilmoitti äidinkielekseen suomen, 7 prosenttia ruotsin ja loput jonkun muun kielen. Kyselylomakkeeseen oli mahdollista vastata suomeksi tai ruotsiksi.

2.3.2 Asuminen

Vastaajista 60 prosenttia ilmoitti asuvansa Espoossa ja 30 prosenttia Helsingissä. Muutama Espoossa asuvista vastaajista ilmoitti olevansa kirjoilla jossakin muualla kuin Espoossa. Valtaosa kaikista vastaajista oli kuitenkin kirjoilla samassa kunnassa, jossa asuvat.

Puolet vastaajista ilmoitti asuvansa yksin omissa taloudeksaan tai soluasunnossa. Reilu neljännes (28 %) asuu kaksin puolisonsa kanssa. Kahdeksan prosenttia vastaajista ilmoitti asuvansa yhteistaloudessa, seitsemän prosenttia vanhempiansa luona ja

niin ikään seitsemän prosenttia puolison ja lapsen/lasten kanssa. Eri asumismuodoista yleisin (22 %) oli asuminen vuokralla opiskelijasolussa. 17 prosenttia ilmoitti asuvansa vapaiden markkinoiden vuokra-asunnossa, 15 prosenttia perheopiskelija-asunnossa tai opiskelijakaksiossa, 14 prosenttia itse omistamassaan asunnossa ja 13 prosenttia puolison, vanhempien tai sukulaisten omistamassa asunnossa. Asumisesta maksetaan keskimäärin 302 euroa kuukaudessa mediaanin ollessa 250 euroa.

2.3.3 TKK:lle hakeutuminen ja TKK:lla opiskeleminen

Vastaajilta kysyttiin, missä koulutus- tai tutkinto-ohjelmassa he opiskelevat. Vastaajat jaoteltiin heidän ilmoittamansa tutkinto-ohjelman perusteella osastoittain. Osastoja on yhteensä 12 (ks. taulukko 1.) Osastot ovat hyvin erikokoisia opiskelijamäärältään ja näin ollen vastaajamäärät vaihtelivat hyvin paljon osastoittain, koska otosta tehdessä huomioitiin osaston koko. Neljännes (24 %) vastaajista opiskeli sähkö- ja tietoliikennetekniikan osastolla, 16 prosenttia konetekniikan osastolla ja niin ikään 16 prosenttia tietotekniikan osastolla. Nämä osastot ovat myös selkeästi muita osastoja suurempia opiskelijamäärältään. Muiden osastojen opiskelijoiden osuus vastaajista oli osastosta riippuen 3–6 prosenttia. Vastaajien jakautuminen osastoittain ilmenee seuraavasta taulukosta.

OSASTO	Läsnäolevat	Otos	Osuus otoksesta (%)	Vastajien määrä	Osuus vastaneista (%)
Automaatio- ja systeemitekniikan osasto	429	54	4	30	5
Teknillisen fysiikan ja matematiikan osasto	609	76	6	34	6
Tietotekniikan osasto	1623	203	16	94	16
Tuotantotalouden osasto	396	50	4	21	4
Sähkö- ja tietoliikennetekniikan osasto	2517	314	24	144	24
Konetekniikan osasto	1649	206	16	99	16
Kemian tekniikan osasto	410	52	4	24	4
Materiaalitekniikan osasto	418	53	4	22	4
Puunjalostustekniikan osasto	533	67	5	26	4
Arkkitehtiosasto	525	65	5	26	4
Maanmittausosasto	433	53	4	23	4
Rakennus- ja ympäristötekniikan osasto	745	93	7	60	10
Yhteensä	10287	1286	100	604	100

Taulukko 1. Läsnäolevat opiskelijat, otos ja vastaajat osastoittain.

Kuten edellä olevasta taulukosta näkyy, vastaajat ovat jakautuneet tasaisesti osastokohtaisen otoskoon mukaan. Voidaan todeta, että aineisto edustaa hyvin TKK:n opiskelijoiden jakautumista eri osastoille. Osastojen mukaan tehtävien tilastollisten analyysien kannalta ongelmallista on kuitenkin se, että vastaajia on kutakin luokkaa kohti melko vähän. Tästä syystä osastomuuttujaa ei valitettavasti voitu käyttää taustamuuttujana, vaikka osastojen välinen vertailu olisi ollut joidenkin kysymysten osalta mielekästä.

	osuus vastaajista (%)
Pääsin tutkinto-ohjelmaan johon hain, enkä aio vaihtaa	70
Pääsin tutkinto-ohjelmaan johon hain, vaihdoin nykyiseen	9
Pääsin tutkinto-ohjelmaan johon hain, mutta aion vaihtaa	4
En päässyt tutkinto-ohjelmaan johon hain, vaihdoin nykyiseen	4
En päässyt tutkinto-ohjelmaan johon hain, ja aion vaihtaa	2
En päässyt tutkinto-ohjelmaan johon hain, en aio vaihtaa	11
Yhteensä	100

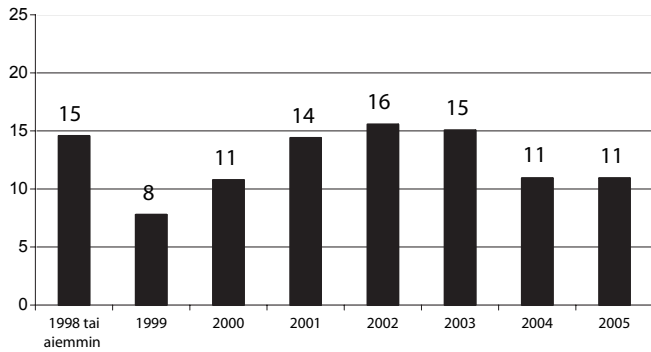
Taulukko 2. Opintopolku TKK:lla (%).

Valtaosa (83 %) vastaajista oli päässyt suoraan siihen tutkinto-ohjelmaan, johon oli hakenut. Osa näistä opiskelijoista on kuitenkin vaihtanut tai aikoo vaihtaa ohjelmaa. Niistä opiskelijoista, jotka eivät ole päässeet hakemaansa ohjelmaan, suurempi osa aikoo pysyä nykyisessä ohjelmassaan kuin vaihtaa ohjelmaa.

Vastaajilta tiedusteltiin myös, mitkä asiat ovat vaikuttaneet heidän hakeutumiseensa TKK:lle. Lomakkeessa oli lueteltu erilaisia syitä, ja vastaajia pyydettiin arvioimaan kunkin syyn merkitystä asteikolla ei lainkaan tärkeä-erittäin tärkeä. Seuraavassa on esitetty eri syiden merkitys siten, että vaihtoehdot melko tärkeä ja erittäin tärkeä on yhdistetty luokaksi ”tärkeä”. Tärkeimpiä syitä TKK:lle hakeutumiselle olivat tutkinto eli diplomi-insinöörin tai (maisema-)arkkitehdin tutkinto (92 %), koulutus-/tutkinto-ohjelma (87 %), maine/imago (76 %) ja sijainti (67 %). Lähes kolmannes (32 %) piti myös vanhempien/sukulaisten ja viidennes (21 %) kavereiden merkitystä tärkeänä. Joka neljäs opiskelija ilmoitti myös perheen tai seurustelukumppanin lähellä olemisen tärkeäksi syyksi.

2.3.4 Opintojen aloitusvuosi ja opintosuoritukset

Otosta ei rajattu tiettyinä vuosina aloittaneisiin opiskelijoihin. Valtaosa vastaajista oli aloittanut opintonsa TKK:lla 2000-luvulla, mutta joukossa oli myös huomattavasti aiemmin aloittaneita, aina vuodesta 1970 alkaen. 16 prosenttia vastaajista oli aloittanut opintonsa TKK:lla vuonna 2002 ja 15 prosenttia vuonna 2003. 14 prosenttia oli aloittanut vuonna 2001. Vuosina 2005, 2004 ja 2000 oli kunakin opintonsa TKK:lla aloittanut 11 prosenttia vastaajista. 8 prosenttia vastaajista oli aloittanut vuonna 1999 ja loput 14 prosenttia puolestaan vuonna 1998 tai aiemmin.

Kuvio 1. Opintojen aloitusvuosi (%).

Ilmoitetut läsnäololukukaudet vaihtelivat aina nollassa 68 lukukauteen. Vastauksissa esiintyi suurta kirjoa ja vaikuttaa siltä, että vastaajat olivat ymmärtäneet kysymyksen hieman eri tavoin. Esimerkiksi ensimmäisen vuoden opiskelijat (syksyllä 2005 aloittaneet) saattoivat vastata olleensa läsnä olevaksi ilmoittautuneita joko 0, 1 tai 2 lukukautta. Opintojen aloitusvuotta ja ilmoitettuja läsnäololukukausia tarkastelemalla voidaan todeta, että 90 prosenttia vastaajista on opiskellut kyselyn suorittamiseen mennessä enintään seitsemän vuotta. Tässä yhteydessä opintojen kesto viittaa kuitenkin vain siihen, kuinka monta vuotta on kulunut siitä, kun vastaajat ovat aloittaneet opiskelun. Opintojen kokonaiskestoa ei vastausten perusteella saada selville. Opiskelijoilta ei kysytty arviota opiskelun kestosta tai arvioitua valmistumisaikaa. TKK:lla diplomi-insinöörin tai arkkitehdin perustutkinnon laajuus on 180 opintoviikkoa (syksystä 2005 lähtien yhteensä 300 opintopistettä tekniikan kandidaatin tutkinto mukaan lukien). TKK:n opintohallinnon tilaston (2004) mukaan suoritettujen perustutkintojen keskimääräinen laajuus on 190,7 opintoviikkoa. Perustutkinnon suoritusajan mediaani on 6,7 vuotta. Perustutkintojen suoritusajien mediaani vaihtelee osastoittain tuotantotalouden osaston 5,8 vuodesta arkkitehtiosaston 9,9 vuoteen.

Vastaajilta tiedusteltiin heidän TKK:lla suorittamia opintoviikkoja¹ sekä opintosuoritusten painotettua keskiarvoa. Tähän mennessä suoritettujen opintoviikkojen määrä vaihteli nollassa 220 välillä. Opintoviikkojen mediaani oli 90. Seuraavasta taulukosta näkyy keskimääräiset opintoviikkokertymät opintojen aloitusvuoden mukaan.

opintojen aloitusvuosi	opintoviikot (ka)
2005	4
2004	30
2003	56
2002	95
2001	115
2000	136
1999	145
1998 tai aiemmin	148

Taulukko 3. Suoritettujen opintojen keskiarvo opintojen aloitusvuoden mukaan.

Opintosuoritusten painotettu keskiarvo (arvosana) vaihteli siten, että hieman alle puolella (46 %) opiskelijoista keskiarvo oli vähintään kaksi, mutta alle kolme ja 37 prosentilla vähintään kolme, mutta alle 4. Alle kahden keskiarvo oli seitsemällä prosentilla opiskelijoista ja arvosana 4–5 kymmenellä prosentilla opiskelijoista.

Seitsemän prosenttia vastaajista ilmoitti opiskelevansa myös muualla tutkintoon johtavassa koulutuksessa (esimerkiksi Helsingin yliopisto, Helsingin kauppakorkeakoulu, Hanken), mutta kaikki heistä eivät vielä osanneet sanoa, aikovatko he valmistua kyseisistä opiskelupaikoista ja osa ilmoitti, ettei aio valmistua muusta opiskelupaikasta kuin TKK:lta. Sen sijaan lähes jokainen muullakin kuin TKK:lla opiskeleva aikoi valmistua TKK:lta.

2.3.5 Varusmies- ja siviilipalveluksen suorittaminen

Vastaajilta tiedusteltiin, ovatko he suorittaneet varusmies- tai siviilipalveluksen tai aikovatko sen suorittaa. Hieman alle puolet (46 %) vastaajista oli suorittanut varusmiespalveluksen ennen opiskelua. Kun tarkastellaan vain miesvastaajia, osuus oli 58 prosenttia. Reilu viidennes (22 %; miehistä 28 %) oli suorittanut varusmiespalveluksen opintojensa aikana ja kolme prosenttia vastaajista (miehistä 4 %) aikoo suorittaa varusmiespalveluksen opintojensa aikana. Kaksi prosenttia miehistä aikoo suorittaa varusmiespalveluksen opintojensa jälkeen. Niitä, jotka ilmoittivat suorittaneensa tai suorittavansa siviilipalveluksen, oli muutama prosenttia vastaajista. Neljännnes vastaajista ilmoitti, ettei ole suorittanut eikä aio suorittaa varusmies- tai siviilipalvelusta. Heistä kuitenkin suurin osa oli naisia, miesvastaajia oli 18 kappaletta (4 % miesvastaajista).

Kyselyn perusteella noin kolmannes TKK:n miesopiskelijoista suorittaa varusmies- tai siviilipalveluksen opintojensa aikana. Asia koskettaa siis melko suurta osaa miesopiskelijoista ja voi vaikuttaa osaltaan usean opiskelijan opintojen etenemiseen. Elina Laakosen (2004) tutkimuksen mukaan varusmiespalveluksen suorittaminen opintojen aikana aiheuttaa joitakin opintojen sujuvaan etenemiseen liittyviä ongelmia. Varusmiespalveluksen ja opintojen yhteensovittaminen voi olla hankalaa erityisesti silloin, kun palvelusaika alkaa ja/tai päättyy kesken lukuvuotta. Keskeiset ongelmat liittyvät kursseille pääsyyn ja ohjauksen saamiseen. Lisäksi otteen saaminen opiskelusta varusmiespalveluksen jälkeen koetaan ongelmalliseksi. Kyseiseen ongelmaan liittyy muun muassa opiskelutapojen unohtuminen ja se, ettei saada tarvittavaa ohjausta omasta korkeakoulusta. Pahimmillaan varusmiespalveluksen aiheuttama opiskelutauko, vaikeudet päästä sopiville kursseille ja ongelmat otteen saamisessa voivat aiheuttaa jopa useamman vuoden viivästyksen opinnoissa. (Mt, 45–46.) Tämän kyselyn perusteella ei saada selville sitä, missä vaiheessa opintoja varusmiespalvelus on suoritettu ja kuinka se on vaikuttanut opintojen etenemiseen. Koska asia kuitenkin koskee suhteellisen useita TKK:n opiskelijoita, tulee TKK:lla joka tapauksessa ottaa huomioon opetusjärjestelyjen joustavuus ja ohjauksen riittävyys, jotta varusmies- tai siviilipalveluksen suorittaminen ei aiheuta kohtuuttoman pitkää katkosta opinnoissa.

¹Opintosuoritusten kokonaismäärän sai ilmoittaa joko opintoviikkoina tai opintopisteinä. Suurin osa ilmoitti määrän opintoviikkoina. Opintopisteinä ilmoitetut suoritukset muunnettiin opintoviikoiksi jakamalla opintopisteiden määrä 1,5:llä. Opintosuoritukset raportoidaan opintoviikkoina.

3. OPISKELIJOIDEN TOIMEENTULO JA TYÖSSÄKÄYNTI

3.1 OPINTOTUKI

TKK:n opiskelijoiden toimeentuloa selvitetiin kysymällä opintotuen eri muotojen (opintoraha, asumislisä ja opintolaina) nostamista, syitä olla nostamatta opintotukea sekä mahdollista työssäkäyntiä. Kyselyssä ei kuitenkaan selvitetty niinkään opiskelijoiden tuloja euromääräisesti, vaan yleisemmin opiskelijoiden toimeentulon osatekijöitä. Opintotuen voidaan ajatella olevan opiskelijan keskeinen tulonlähde. Kaikki eivät sitä kuitenkaan syystä tai toisesta nosta ja toisaalta monien opiskelijoiden kohdalla opintotuki ei yksinään riitä kattamaan elinkustannuksia.

Teknillisen korkeakoulun opiskelijoista 68 prosenttia nosti opintorahaa kyselyhetkellä. Asumislisää nosti 59 prosenttia opiskelijoista. 9 prosenttia nosti opintolainaa. Vajaa kolmannes (31 %) opiskelijoista ei saanut marraskuussa 2005 mitään näistä opintotuen muodoista.

Pääosa (73 %) niistä, jotka eivät nostaneet opintorahaa, oli itse päättänyt olla nostamatta kyseistä tukea. 17 prosenttia niistä, jotka eivät nostaneet opintorahaa, oli käyttänyt kaikki tukikuukautensa ja kuudella prosentilla opintotuki oli katkaistu. Neljä prosenttia niistä, jotka eivät nostaneet opintorahaa, ilmoitti kuuluvansa jonkin toisen sosiaalietuuden piiriin, minkä vuoksi ei ollut oikeutettu opintotukeen. Niistä vastaajista, jotka olivat itse päättäneet olla nostamatta opintorahaa, valtaosalla (80 %) oli syynä ansio- tai pääomatulojen suuruus. Muita syitä päätökselle olla nostamatta tukea olivat vanhempien luona asuminen (7 %) ja se, ettei suorita tarpeeksi opintoviikkoja (6 %). Muut mahdolliset syyt saivat vain yksittäisiä mainintoja.

Kyselylomakkeessa tiedusteltiin, onko vastaaja joutunut peruuttamaan tai palauttamaan opintotukea. Kysymyksessä ei määritelty tiettyä ajankohtaa. 59 prosenttia opiskelijoista ei ollut joutunut palauttamaan tai peruuttamaan opintotukea. 36 prosenttia ilmoitti palauttaneensa/peruneensa tukea ansio- tai pääomatulojen suuruuden vuoksi ja neljä prosenttia siksi, ettei suorita tarpeeksi opintoviikkoja.

22 prosenttia Teknillisen korkeakoulun opiskelijoista on nostanut opintolainaa korkeakouluopintojensa aikana. Osuus on pienempi kuin esimerkiksi Helsingin yliopiston opiskelijoista (29 %; ks. Viuhko 2005, 20) tai koko maan yliopisto-opiskelijoista (37 %; ks. Berndtson 2004, 104). Lainaa nostaneilla nostetun lainan kokonaismäärä vaihteli parinsadan euron ja 15 000 euron välillä. Lainan kokonaismäärän mediaani oli 3000 euroa ja keskiarvo lähes 4000 euroa.

Niitä 78 prosentilta vastaajista, jotka eivät olleet nostaneet opintojensa aikana opintolainaa, tiedusteltiin syitä siihen, miksei lainaa ole nostettu. Vastaajia pyydettiin arvioimaan erilaisten syiden merkitys sen mukaan, kuinka tärkeänä he kutakin syytä pitivät². Keskeisimmät syyt opintolainan nostamisen välttämiseksi olivat pääpiirteissään samat kuin muissakin tutkimuksissa (esim. Viuhko 2005; Berndtson 2004; Karjalainen 2003). Yleisin ilmoitettu syy oli se, ettei halua elää velkarahalla. 84 prosenttia niistä, jotka eivät ole nostaneet lainaa, piti tätä melko tai erittäin tärkeänä syynä. 71 prosenttia ilmoitti tärkeäksi syyksi sen, että tulee toimeen muulla opintotuella ja palkkatuloilla. Reilu puolet (55 %) vastaajista piti tärkeänä syynä sitä, että laina tulee liian kalliiksi ja puolet (49 %) sitä, että on saanut taloudellista tukea vanhemmiltaan tai sukulaisiltaan. Vajaa puolet (47 %) ilmoitti tärkeäksi syyksi sen, että heillä on säästöjä ja samansuuruinen osuus sen, että he tulevat toimeen muulla opintotuella. TKK:n opiskelijoista pienempi osuus (46 %) kuin Helsingin yliopiston opiskelijoista (62 %; ks. Viuhko 2005, 23) piti tärkeänä syynä lainan välttämiseksi sitä, että lainan takaisinmaksu pelottaa tulevaisuuden epävarmuuden vuoksi.

Vaikka TKK:n opiskelijoista pienempi osuus kuin Helsingin yliopisto opiskelijoista välttää opintolainan siksi, että lainan takaisinmaksu pelottaa, osuus on melko suuri suhteessa TKK: lta valmistuneiden työllistymisasteeseen ja palkkatasoon³. Työllistymiseen liittyvät tilastot ovat kuitenkin eri asia kuin opiskeluaikainen kokemus tulevasta työllistymisestä. Jos opiskeluaikana valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen, työsuhteiden laatuun ja palkkatasoon nähdään liittyvän epävarmuutta, lainan nostaminen voidaan nähdä jonkinlaiseksi riskiksi.

²Vastausvaihtoehdot olivat "ei lainkaan tärkeä", "ei kovin tärkeä", "melko tärkeä", "erittäin tärkeä" ja "en osaa sanoa/ei koske minua". Tuloksia raportoitaessa luokkaan "tärkeä" on yhdistetty melko tärkeä ja erittäin tärkeä.

³Tekniikan Akateemisten Liiton (TEK) mukaan diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työttömyysaste oli marraskuussa 2005 2,8 prosenttia (kun vastaava luku koko maan työvoimasta oli 8 %), ja 95 prosentilla vastaavalmistuneista oli valmistumishetkellä työpaikka. (Ks. www.tek.fi)

	ei lainkaan tärkeä %	ei kovin tärkeä %	melko tärkeä %	erittäin tärkeä %	eos/ei koske minua %
en halua elää velkarahalla	4	6	22	62	7
tulen toimeen muulla opintotuella+palkalla	5	8	24	47	16
laina tulee liian kalliiksi	9	24	28	27	12
taloudellinen tuki vanhemmilta/sukulaisilta	14	25	29	21	12
on säästöjä	18	21	30	17	14
tulen toimeen muulla opintotuella	12	23	29	18	18
lainan takaisinmaksu pelottaa	19	27	20	26	8
tulen toimeen palkkatuloilla	11	21	21	22	25
en nosta ollenkaan opintotukea	30	2	5	6	57
lainaa jo ennestään	37	3	3	3	54
taloudellinen tuki puolisolta	42	9	2	2	45
opintolainaa ei ole myönnetty minulle	36	2	1	-	61

Taulukko 4. Syyt olla nostamatta opintolainaa (%).

Kuten aiemmissakin opiskelijatutkimuksissa on todettu (ks. esim. Viuhko 2005; Berndtson 2004; Karjalainen 2003, Öljymäki 2002) opintolainan nostaminen ei ole kovin yleistä korkeakouluopiskelijoiden keskuudessa. Opintolainaa ei mielletä opintotuen osaksi, vaan jollain tapaa erilliseksi tulonmuodoksi, jonka nostamista pyritään välttämään. Syy on usein periaatteellinen: velaksi ei halua elää eikä maksaa jälkikäteen opiskeluaikaista elämää. Lainan nostamista mieluummin käydään töissä. Toistaiseksi ei ole myöskään merkkejä siitä, että opintolainan nostamisen suosio olisi kasvussa. Se, kuinka viimeaikaiset muutokset opintolainan tasossa ja uusi verovähennysmalli⁴ vaikuttavat opintolainan nostoaktiivisuuteen, nähdään vasta tulevaisuudessa.

onko käynyt töissä	onko nostanut lainaa	
	kyllä	ei
kyllä, säännöllisesti	32	68
kyllä, silloin tällöin	17	83
ei koskaan	15	85

Taulukko 5. Opintolainan nostaminen lukukausien aikaisen työssäkäynnin mukaan (%). $p=0.000$

Jos opintolainan nostamisesta tarkastellaan opiskeluaikaisen, lukukausien aikana tapahtuneen työssäkäynnin valossa, havaitaan, että työssä käyneet ovat nostaneet lainaa useammin kuin ne, jotka eivät ole käyneet töissä. Erityisesti säännöllisesti työssä käyneistä lainaa nostaneiden osuus (32 %) on suurempi kuin niillä, jotka eivät ole työskennelleet lukukausien aikana (15 %). Ne, jotka eivät tee opiskelun ohella töitä, rahoittavat elämänsä siis jollakin muulla kuin lainalla. Työssäkäynnin ja lainan nostamisen välisen yhteyden tarkastelussa ei ole huomioitu vastaajien opintojen vaihetta tai ikää, jolloin on mahdollista, että osa lukukausien aikaisen työnteon ja lainan välttäneistä opiskelijoista on esimerkiksi vastikään opintonsa aloittaneita ja/tai vanhempiansa luona asuvia.

Työssäkäynnin ja opintolainan nostamisen välinen yhteys voi osaltaan liittyä siihen, että opiskelija on opiskellut jo monta vuotta ja siten "ehtinyt" tehdä töitä ja nostaa lainaa enemmän kuin myöhemmin opintonsa aloittaneet opiskelijat. Työssäkäynnin ja lainan nostamisen välinen yhteys voi liittyä myös työssäkäyvien mahdollisesti parempaan tulevaisuudenuskoon. Ne, jotka ovat tehneet opiskelun ohella töitä, saattavat olla luottavaisempia tulevaisuuden työllistymisen suhteen kuin ne, joilla on vähemmän työkokemusta. Tällöin myöskään lainan takaisinmaksu ei välttämättä pelota samalla tavalla työssä käyneitä kuin niitä, jotka kokevat tulevan työllistymisensä hyvin epävarmaksi. Työssäkäynnin ja työllistymiseen liittyvän tulevaisuususkon välinen yhteys tuli esille ainakin Helsingin yliopiston opiskelijoiden kohdalla siten, että hyvä taloudellinen tilanne ja omaa koulutusta vastaavan työn tekeminen korreloivat positiivisen työllistymisuskon kanssa (Viuhko 2005, 43–44). Tässä kyselyssä opiskelijoiden uskoa valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen ei selvitetty.

3.2 OPINTOTUEN KEHITTÄMINEN

Vastaajilta tiedusteltiin, millä tavoin opintotukea tulisi heidän mielestään ensisijaisesti kehittää. Vastaajilla oli mahdollisuus valita vain yksi annetuista vaihtoehdoista. 34 prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että opintorahan korottaminen olisi ensisijainen opintotuen kehittämiskohde. 29 prosenttia opiskelijoista piti tulojen nostamista ja 15 prosenttia asumislisän korottamista ensisijaisena. Alle kymmenen vastaajaa oli sitä mieltä, että opintolainan valtiontakauksen määrän korottaminen olisi ensisijainen kehittämistapa. Seitsemän prosenttia vastaajista piti järjestelmää hyvänä nykyisellään. Opintotuen kehittämistä koskeva kysymys esitettiin lähes yhdenmukaisesti Helsingin kaupparkeakoulun ylioppilaskunnan edunvalvontakyselyn kanssa. Kyseisen selvityksen mukaan Helsingin kaupparkeakoulun opiskelijoista 30

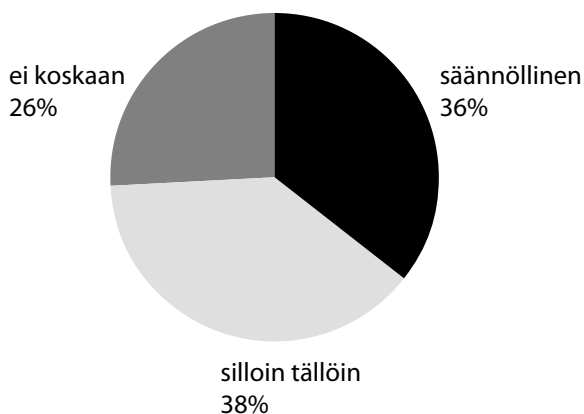
⁴Opintolainan valtiontakauksen määrä nousi 1.8.2005 220 eurosta 300 euroon. Lisäksi uutena tukimuotona otettiin käyttöön opintolainan verovähennysmalli, joka koskee lukuvuonna 2005–2006 tai myöhemmin aloittaneita korkeakouluopiskelijoita. Määräajassa valmistunut opiskelija voi saada verotuksessa opintolainavähennyksen, joka on 30 prosenttia opintojen aikana kertyneen lainan 2500 euroa ylittävästä osasta. (Ks. Kelan kotisivut, www.kela.fi.)

prosenttia piti opintorahan korottamista, 26 prosenttia asumislisän korottamista ja 23 prosenttia tulorajojen nostamista ensisijaisena kehittämiskohteena (Palokangas 2004).

Koska monet opiskelijat käyvät opintojensa aikana myös töissä, osa opiskelijoista pitää opintotuen nostamiseen liittyviä ansiotulorajoja liian alhaisina. Tulorajat otettiin käyttöön vuonna 1998, eikä niihin ole tehty sen jälkeen muutoksia⁵. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 1998 alusta marraskuuhun 2005 elinkustannusindeksi on noussut 12 prosenttia ja palkansaajien ansiotasoindeksi 30 prosenttia, joten ansiotulorajojen sisälle jäävän tulon ostovoima on vähentynyt (ks. Tilastokeskuksen kotisivut, www.tilastokeskus.fi). Indeksimuutokset liittyvät osaltaan myös opintorahan tasoon, ja juuri opintorahan korottamista moni opiskelija pitää keskeisenä opintotuen kehittämistarpeena.

3.3 OPISKELIJOIDEN TYÖSSÄKÄYNTI

Opiskelijatutkimuksissa selvitetään usein opiskelijoiden työssäkäyntiä. Suuri osa opiskelijoista käy töissä ainakin jossakin opintojensa vaiheessa (ks. esim. Berndtson 2004; Karjalainen 2003; Viuhko 2005). Työssäkäyntiä on monissa selvityksissä kysytty esimerkiksi edellisen (luku)vuoden ajalta. Tässä selvityksessä opiskelijoilta kysyttiin, ovatko he käyneet ylipäänsä opiskeluaikanaan töissä lukukausien aikana. Tässä syystä tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia muiden opiskelijatutkimusten kanssa.

Kuvio 2. Lukukausien aikana työssä käyneiden osuudet (%).

36 prosenttia opiskelijoista ilmoitti käyneensä säännöllisesti⁶ töissä lukukausien aikana. 39 prosenttia ilmoitti puolestaan käyneensä silloin tällöin töissä lukukausien aikana. Neljännes (26 %) opiskelijoista ei ole käynyt koskaan töissä lukukausien aikana. Tässä selvityksessä ollaan kiinnostuneita nimenomaan lukukausien aikaisesta työnteosta, jotta voidaan tarkastella työssäkäynnin yhteyttä opiskeluun. Niiltä vastaajilta, jotka ovat käyneet töissä, tiedusteltiin myös syitä lukukausien aikaiseen työssäkäyntiin.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan eri syiden merkitys asteikolla ei lainkaan tärkeä–erittäin tärkeä. Tulokset raportoidaan tärkeimpiä pidettyjen syiden osalta (samalla tavoin kuin edellä opintolainan nostamattomuuden kohdalla).

	ei lainkaan tärkeä %	ei kovin tärkeä %	melko tärkeä %	erittäin tärkeä %	eos %
elintason parantaminen	5	14	44	32	4
välttämätöntä toimeentulon vuoksi	7	18	25	46	4
työkokemus ja kontaktit	10	19	30	36	4
uudet tiedot ja taidot	17	20	35	25	3
ettei tarvitse ottaa opintolainaa	20	17	30	28	5
kiinnostavat työtehtävät	22	23	31	20	4
vaihtelu opintojen lomaan	23	34	29	10	3
mukava työyhteisö	30	32	24	9	5
päätoiminen työskentely, sivutoiminen opiskelu	59	8	6	10	17

Taulukko 6. Lukukausien aikana tapahtuvan työssäkäynnin syyt (%).

Opiskelijat käyvät töissä sekä toimeentulon että työkokemuksen vuoksi. TTK:n työssä käyneistä opiskelijoista 77 prosenttia piti elintason parantamista tärkeänä syynä työssäkäynnille. Tämä oli merkittävin työssäkäynnin syy. 70 prosenttia ilmoitti sen, että työnteke on välttämätöntä toimeentulon vuoksi, tärkeäksi syyksi. Helsingin yliopiston opiskelijoista peräti 89 prosentin mielestä työnteke on välttämätöntä toimeentulon vuoksi ja elintason parantamisen ilmoitti tärkeäksi syyksi 78 prosenttia opiskelijoista (Viuhko 2005, 35–36). Välttämättömyys toimeentulolle ja elintason parantaminen ovat jokseenkin suhteellisia käsitteitä. Jollekin välttämätöntä voi olla jokin, mikä toiselle on ”ylellisyyttä”. Joka tapauksessa taloudelliset syyt ovat keskeisiä työssäkäynnin motiiveja. Yli puolet (58 %) TTK:n työssä käyneistä opiskelijoista ilmoitti myös sen, ettei tarvitse ottaa opintolainaa, tärkeäksi tekijäksi. Helsingin yliopiston opiskelijoiden keskuudessa kyseinen osuus oli 71 prosenttia (mt., 36).

⁵Opintotukea nostava opiskelija saa tienata kalenterivuoden aikana enintään 505 euroa jokaista tukikuukautta ja 1515 euroa jokaista tuetonta kuukautta kohden.

⁶Tämä ei kuitenkaan kerro mitään siitä, kuinka paljon töitä on tehty määrällisesti.

Toinen tärkeä työssäkäynnin motiivi on työkokemuksen hankkiminen. 66 prosenttia työssä käyneistä piti työkokemuksen ja kontaktien saamista tärkeänä syynä työnteolle. 60 prosenttia ilmoitti tärkeäksi seikaksi myös uusien tietojen ja taitojen oppimisen ja puolet työtä tehneistä kiinnostavat työtehtävät. Tulokset ovat hyvin samankaltaiset kuin Helsingin yliopiston opiskelijoilla (ks. Viuhko 2005, 36). Myös aiemman TKY:n Edunvalvontakyselyn mukaan keskeisiä työssäkäynnin motiiveja olivat toimeentulon turvaaminen ja työkokemuksen saaminen (Öljymäki 2002, 41).

3.4 TYÖSSÄKÄYNTI JA OPINTOJEN ETENEMINEN

Voidaan todeta, että työssäkäynti on monella opiskelijalle tyypillinen osa opiskeluaikaista elämää. Osa käy töissä ainoastaan kesäisin, osa silloin tällöin opiskelun ohella ja osalle työssäkäynti on päätoimisempaa kuin opiskelu. Tässä kyselyssä opiskelun aikana tapahtuvan työssäkäynnin ja opintojen etenemisen välistä suhdetta selvitettiin tarkastelemalla työnteon yhteyttä opiskeluun käytettyyn aikaan, opintosuoritusten määrään ja arvosanaan sekä näkemykseen siitä, riittääkö viisi vuotta valmistumiseen.

Työssäkäynti ja keskimääräinen opiskeluun käytetty aika ovat yhteydessä toisiinsa. Yhteyden tarkasteleminen on tosin sikäli ongelmallista, että työssäkäyntiä kysyttiin koko opintojen ajalta ja opiskeluun käytetty aika on voitu ilmoittaa nykyhetken mukaan. Kyselyn perusteella ei voida sanoa sitä, tekikö vastaaja töitä kyselyhetkellä. Ne, jotka ilmoittivat tehneensä säännöllisesti töitä lukukausien aikana, käyttivät opiskeluun viikossa keskimäärin vähemmän aikaa kuin ne, jotka eivät olleet työskennelleet. Ne, jotka ilmoittivat työskennelleensä silloin tällöin, eivät kuitenkaan juurikaan poikenneet ajankäytön suhteen niistä, jotka eivät ole olleet töissä ollenkaan. Viikoittaisen ajankäytön jakautuminen työssäkäynnin mukaan ilmenee seuraavasta taulukosta.

työssäkäynti lukukausien aikana	opiskeluun käytetty aika/viikko				
	alle 10 h	10–alle 20 h	20–alle 30 h	30–alle 40 h	väh. 40 h
säännöllisesti	29	21	22	19	9
silloin tällöin	12	20	27	27	15
ei koskaan	10	16	25	30	19

Taulukko 7. Opiskeluun käytetty keskimääräinen aika viikossa työssäkäynnin mukaan (%). $p=0.000$

Opintojen keskimääräinen suoritustahti (opintoviikot/opiskeluvuosi) on yhteydessä työssäkäyntiin siten, että säännöllisesti työssä käyneistä 32 prosenttia oli opiskellut yli 30 opintoviikkoa vuodessa, kun niiden, jotka eivät ole töitä tehneet, vastaava osuus oli 44 prosenttia. Enintään 20 opintoviikkoa vuodessa oli puolestaan suorittanut 40 prosenttia säännöllisesti työssä käyneistä ja

28 prosenttia niistä, jotka eivät olleet töissä lukukausien aikana. Silloin tällöin lukukausien aikana työskennelleet olivat suorittaneet keskimäärin vähintään yhtä paljon opintoviikkoja kuin ne, jotka eivät ole tehneet töitä lukukausien aikana.

Työssäkäynnin ja opintosuoritusten painotetun keskiarvon välillä ei ollut kovin selkeää eroa, eikä ero ollut tilastollisesti aivan merkitsevä ($p=0.055$). Säännöllisesti työssä käyneillä oli parhaita arvosanoja (4–5) hieman harvemmin kuin niillä, jotka eivät ole töitä tehneet. Tämän selvityksen perusteella näyttää siltä, että säännöllinen työssäkäynti vaikuttaa pikemmin suoritettujen opintojen määrään kuin laatuun. Työssäkäynnin ja näkemyksen siitä, riittääkö viisi vuotta valmistumiseen, välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää yhteyttä ($p=0.068$), mutta säännöllisesti työssä käyneistä suurempi osuus (79 %) oli ilmoittanut, ettei viisi vuotta riitä kuin niistä, jotka eivät ole tehneet töitä (68 %).

Tämän selvityksen perustella voidaan todeta, että lukukausien aikainen työnteko silloin tällöin ei välttämättä juurikaan vaikuta opintojen etenemiseen. Ne, jotka ilmoittivat käyneensä töissä silloin tällöin, olivat opiskeluun käytetyn ajan sekä opintojen suoritustahdin ja arvosanakeskiarvon perusteella lähempänä niitä, jotka eivät olleet tehneet ollenkaan töitä lukukausien aikana kuin niitä, jotka olivat työskennelleet säännöllisesti. Opintojen aikana tehtävään työhön käytettyä aikaa, työn laatua ja sen vastaavuutta oman opiskelualan kanssa pitäisi selvittää tarkemmin, jotta työssäkäynnin ja opintojen etenemisen suhteesta saataisiin perusteellisempaa tietoa.

4. OPISKELU

4.1 OPISKELU JA TUTKINTORAKENTEEN MUUTOS

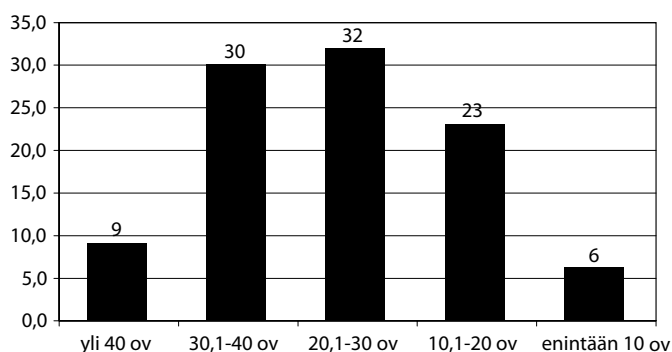
Kyselylomakkeen opiskeluun liittyvässä osiossa selvitettiin opiskelun edellytyksiä ja opetusjärjestelyjä sekä opiskelun tukipalveluita koskevia asioita. Kiinnostuksen kohteena olivat muun muassa TKK:n kirjasto sekä ATK- ja ryhmätyötilat. Lisäksi opiskelijoilta tiedusteltiin opiskeluun käytettyä aikaa ja näkemyksiä kurssien työmäärän ja opintoviikkojen vastaavuudesta. Koska opintoaikoihin tehtiin vastikään rajauksia ja opintojen kesto on ollut ajankohtainen puheenaihe, opiskelijoilta kysyttiin heidän näkemystään siitä, riittääkö viisi vuotta omalla kohdalla valmistumiseen TKK:lta. Lisäksi niitä opiskelijoita, joiden mielestä viisi vuotta ei riitä valmistumiseen, pyydettiin arvioimaan mahdollisia syitä siihen, että viisi vuotta on liian lyhyt aika. Kaikilta vastaajilta tiedusteltiin myös näkemyksiä siitä, mitkä asiat nopeuttaisivat opintoja. Edellä mainittujen asioiden lisäksi opiskelu-osiossa kysyttiin muun muassa sitä, mihin asioihin ylioppilaskunnan pitäisi ottaa kantaa. Lopuksi selvitettiin opiskelijavaihtoon liittyviä kysymyksiä.

Syksystä 2005 alkaen Teknillisessä korkeakoulussa on ollut käytössä uusi kaksiportainen tutkintorakenne, jossa suoritetaan tekniikan kandidaatin tutkinto ennen diplomi-insinöörin, maise- ma-arkkitehdin tai arkkitehdin tutkintoa. Tutkintorakenteeseen liittyvien muutosten vuoksi kyselyssä selvitettiin, aikovatko opiskelijat siirtyä uuteen tutkintorakenteeseen. Yhdeksän prosenttia vastaajista on jo uudessa järjestelmässä. He ovat lähinnä syksyllä 2005 aloittaneita opiskelijoita, jotka opiskelevat automaattisesti uuden tutkintorakenteen mukaisesti. Valtaosa opiskelijoista (63 %) ilmoitti, ettei aio siirtyä uuteen tutkintorakenteeseen. Yhdeksän prosenttia ilmoitti aikovansa siirtyä uuteen rakenteeseen. 13 prosenttia vastaajista ei osannut vielä sanoa, koska eivät tunne asiaa vielä tarpeeksi ja seitsemän prosenttia ilmoitti, ettei ole päättänyt.

Tutkintorakenteen muutokset eivät ainakaan opiskelijan omasta tahdosta tule välttämättä vaikuttamaan juurikaan ennen vuotta 2005 aloittaneisiin opiskelijoihin. Myöskään anonyymi tenttiminen uutena opiskeluun liittyvänä järjestelynä ei näyttänyt erityisesti houkuttelevan opiskelijoita. 89 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei haluaisi tehdä tenttejään anonyymisti. Kysymyksessä ei ollut ollenkaan vastausvaihtoehtoa "en osaa sanoa", joten on mahdollista, että ainakin osa niistä, joilla ei ollut asiasta tietoa tai selkeää näkemystä vastasivat "ei".

4.2 OPINTOJEN ETENEMINEN, KESTO JA OPISKELUUN KÄYTETTY AIKA

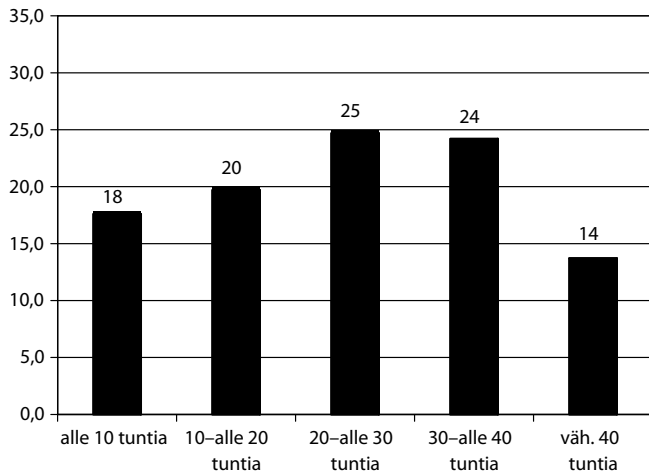
TKK:n opiskelijat (lukuun ottamatta vuonna 2005 aloittaneita) ovat suorittaneet keskimäärin 27 opintoviikkoa opiskeluvuodessa. Seuraavassa kuviossa on esitetty opintoviikkojen keskimääräinen jakautuminen opiskeluvuotta kohti. Kyse on suoritettujen opintoviikkojen kokonaismäärästä opintojen tähänastista kestoja kohti. Luvuista puuttuvat vuonna 2005 aloittaneet opiskelijat, koska he olivat kyselyn suorittamisen ajankohtaan mennessä opiskelleet vasta vajaan lukukauden.

Kuvio 3. Suoritetut opintoviikot opiskeluvuotta kohti (%).

Noin kolmannes (32 %) opiskelijoista on suorittanut keskimäärin 20,1–30 opintoviikkoa vuotta kohti. 30 prosenttia on suorittanut keskimäärin 30,1–40 opintoviikkoa ja 23 prosenttia 10,1–20 opintoviikkoa vuodessa. Vajaa kymmenen prosenttia on suorittanut yli 40 opintoviikkoa opiskeluvuotta kohti ja kuusi prosenttia enintään 10 opintoviikkoa.

Neljännes opiskelijoista ilmoitti käyttävänsä opiskeluun viikossa keskimäärin vähintään 20, mutta alle 30 tuntia. Vähintään 30, mutta alle 40 tuntia ilmoitti käyttävänsä myös neljännes opiskelijoista. 18 prosenttia ilmoitti käyttävänsä aikaa alle 10 tuntia viikossa ja 20 prosenttia vähintään 10, mutta alle 20 tuntia. 14 prosenttia opiskelijoista ilmoitti käyttävänsä aikaa opiskeluun vähintään 40 tuntia viikossa.

Kuvio 4. Kuinka paljon käyttää viikossa aikaa opiskeluun (%).

On vaikea sanoa, ovatko vastaajat ilmoittaneet opiskeluun käytetyn ajan kokonaisuudessaan (luennot, harjoitukset, tentteihin lukeminen jne.) vai esimerkiksi vain sen ajan, jonka he ovat konkreettisesti läsnä esimerkiksi luennoilla ja kursseilla. Keskimääräistä opiskeluun käytettyä aikaa voi myös olla hankala arvioida, koska käytetty aika voi vaihdella hyvinkin paljon lukukauden eri aikoina.

Se, kuinka paljon käyttää aikaa opiskeluun, on luonnollisesti yhteydessä opintojen etenemiseen. Mitä enemmän käyttää opiskeluun viikoittain aikaa, sitä suurempi on opintoviikkokertymä opiskeluvuotta kohti. Viidennes niistä, jotka käyttävät opiskeluun aikaa vähintään 40 tuntia viikossa, oli opiskellut keskimäärin yli 40 opintoviikkoa opiskeluvuotta kohti. Puolestaan esimerkiksi niistä, jotka käyttivät aikaa opiskeluun enintään alle 20 tuntia viikossa, runsas kolmannes oli suorittanut keskimäärin 10–20 opintoviikkoa opiskeluvuodessa, kun vähintään 40 tuntia viikossa opiskeluun aikaa käyttävien vastaava osuus oli 10 prosenttia. On kuitenkin huomioitava, että keskimääräiset opiskeluvuotta kohti suoritettavat opintoviikot koskivat koko opiskeluaikaa, mutta keskimääräinen ajankäyttö on todennäköisesti ilmoitettu viimeaikaisen tilanteen mukaan.

opiskeluun käytetty aika/viikko	opintoviikot opiskeluvuotta kohden				
	enint. 10 ov	10,1–20 ov	20,1–30 ov	30,1–40 ov	yli 40 ov
alle 10 tuntia	17	36	29	16	2
10–alle 20 tuntia	7	38	24	24	8
20–alle 30 tuntia	1	21	33	37	9
30–alle 40 tuntia	7	12	36	37	9
väh. 40 tuntia	1	10	39	29	21

Taulukko 8. Opintoviikot/opiskeluvuosi opiskeluun käytetyn ajan mukaan (%). $p=0.000$

Opiskeluun käytetty aika on myös yhteydessä opintosuoritusten painotettuun keskiarvoon (arvosanaan). Mitä enemmän oli käytetty aikaa opiskeluun, sitä parempi suoritusten arvosanakeskiarvo oli. Parhaita arvosanoja (4–5) oli neljänneksellä niistä, jotka käyttivät opiskeluun viikossa aikaa keskimäärin 40 tuntia, mutta ainoastaan muutamalla prosentilla niistä, jotka käyttivät aikaa opiskeluun alle 10 tuntia viikossa. Alle keskitason arvosanoja (arvosanakeskiarvo alle 3) oli puolestaan huomattavasti suuremmalla osalla niistä, jotka käyttivät aikaa opiskeluun vähemmän.

opiskeluun käytetty aika/viikko	opintosuoritusten painotettu keskiarvo			
	alle 2	2–alle 3	3–alle 4	4–5
alle 10 tuntia	10	58	29	4
10–alle 20 tuntia	8	55	31	6
20–alle 30 tuntia	8	42	43	7
30–alle 40 tuntia	7	43	36	14
väh. 40 tuntia	4	28	45	23

Taulukko 9. Opintosuoritusten painotettu keskiarvo opiskeluun käytetyn ajan mukaan (%). $p=0.000$

Opiskeluun käytetyn ajan lisäksi opiskelijoilta kysyttiin, riittääkö viisi vuotta omalla kohdalla valmistumiseen⁷. Neljännes vastaajista oli sitä mieltä, että viisi vuotta riittää. 76 prosenttia opiskelijoista ilmoitti, että viisi vuotta ei riitä. Myös vastikään opintonsa aloittaneista reilusti yli puolet oli sitä mieltä, että viisi vuotta ei riitä valmistumiseen. On mahdollista, että osa vastaajista on tulkinut kysymyksen väärin, koska muutama jo yli viisi vuotta opiskellut (tai yli 10 lukukautta läsnä ollut) ilmoitti viiden vuoden riittävän. Kysymyksen olisi voinut muotoilla tarkemmin niin, että olisi ollut selvää kysymyksen tarkoittavan läsnäolovuosien mukaista opintojen kokonaisuudesta opintojen aloittamisesta valmistumiseen saakka. Joka tapauksessa voidaan todeta, että suuri osa opiskelijoista ei katso viiden vuoden riittävän ylemmän korkeakoulututkimuksen suorittamiseen TKK:lla. Perustutkimuksen suorittamisen mediaaniaika on 6,7 vuotta TKK:lla. Kysymyksessä ei huomioitu sitä, onko viisi vuotta ylipäänsä realistinen aika suorittaa tutkinto tai välttämättä tarkoituksenmukaisin vaihtoehto. Osa vastaajista toikin avovastauksissaan esiin sen, ettei valmistuminen viidessä vuodessa ole mahdollista tai edes haluttu tavoite. Nämä näkemykset tulivat esille, kun tiedusteltiin syitä siihen, miksi viisi vuotta ei riitä valmistumiseen.

⁷1.8.2005 voimaantulleen yliopistolain muutoksen mukaan diplomi-insinöörin tutkinnon tavoitteellinen suoritusai-
ka on viisi vuotta ja opinto-oikeus Teknillisessä korkeakoulussa on rajattu seitsemään vuoteen.

Opintoviikkokertymä opiskeluvuotta kohden ja se, kuinka paljon käyttää aikaa opiskeluun ovat yhteydessä näkemykseen siitä, onko viisi vuotta riittävä aika opintojen suorittamiseen. Usko valmistumiseen viidessä vuodessa kasvoi sen mukaan, mitä enemmän käytti aikaa opiskeluun. Niistä opiskelijoista, jotka ilmoittivat käyttävänsä opiskeluun viikoittain aikaa alle 10 tuntia joka kymmenes oli sitä mieltä, että viisi vuotta riittää valmistumiseen. Niistä, jotka ilmoittivat käyttävänsä vähintään 30 tuntia viikossa opiskeluun, kolmannes oli sitä mieltä, että viisi vuotta riittää. Opiskeluvuosittainen opintoviikkokertymä oli myös yhteydessä siihen, riittääkö viisi vuotta opintojen suorittamiseen, mutta ei yhtä suoraviivaisesti kuin opiskeluun käytetyn ajan mukaan (ks. taulukko 8). Opintoviikkojen kertymistahdista riippumatta valtaosa opiskelijoista oli sitä mieltä, että viisi vuotta ei riitä valmistumiseen. Kuitenkin niistä, joiden suoritustahti on ollut yli 40 opintoviikkoa opiskeluvuodessa, 76 prosenttia uskoi valmistuvansa viidessä vuodessa. Tarkastelussa ei huomioitu sitä, missä vaiheessa opintojaan vastaajat olivat. Yli 40 opintoviikon opintojen suoritustahdilla valmistuminen viidessä vuodessa onkin hyvin mahdollista. Suuri opintoviikkomäärä tai vuosittainen opintoviikkokeskiarvo ei kuitenkaan välttämättä suoraan kerro siitä, että opiskelija valmistuu tietyssä ajassa. Joillakin on paljon ylimääräisiä opintoja ja näin ollen suuri opintoviikkojen kokonaismäärä, mutta esimerkiksi lopputyö voi silti puuttua.

opintoviikot opiskeluvuotta kohden	riittääkö 5 vuotta %	
	kyllä	ei
enint. 10 ov	15	85
10,1–20 ov	7	93
20,1–30 ov	12	88
30,1–40ov	32	68
yli 40 ov	76	25

Taulukko 10. Riittääkö 5 vuotta valmistumiseen opiskeluvuosittaisten opintoviikkojen mukaan (%). $p=0.000$

4.3 OPINTOJA HIDASTAVAT TEKIJÄT JA NÄKEMYKSET OPINTOJEN NOPEUTUMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Niitä opiskelijoita, jotka ilmoittivat, että viisi vuotta ei heidän kohdallaan riitä valmistumiseen, pyydettiin arvioimaan eri syiden merkitys sille, miksi viisi vuotta on liian lyhyt aika. Keskeisimmät syyt olivat työssäkäynti ja se, että opintojaksot ovat liian työläitä. Ensimmäistä piti tärkeänä syynä⁸ 55 prosenttia ja jälkimmäistä 46 prosenttia niistä, joiden mukaan viisi vuotta on liian lyhyt aika valmistua. Lisäksi reilu kolmannes (35 %) ilmoitti aikaa vievän harrastuksen tärkeäksi syyksi ja joka kolmas (32 %) vastaaja myös laiskuuden. Syyt siihen, että valmistumista viidessä vuodessa ei pidetä mahdollisena omalla kohdalla, ovat toisaalta opintoihin liittyviä ja toisaalta opintojen ulkopuolisia syitä. Myös se, onko kyse ikään kuin omasta valinnasta vai ei, vaihtelee eri syissä.

Se, että opiskelijat pitävät opintojaksoja liian työläinä, voi olla tekijä, johon ei itse pysty kovinkaan paljon vaikuttamaan. Työssäkäynti ja harrastukset ovat puolestaan asioita, joiden taustalla on opiskelijan omat valinnat, joskin niitä määrittävät monet erilaiset tekijät. Työssäkäyntiä määrittää usein taloudellinen pakko. Tämän takia työssäkäynti toimeentulon turvaamiseksi ei ole välttämättä vapaaehtoista. Toisaalta töitä tehdään opiskeluaikana myös siksi, että saadaan työkokemusta ja opitaan käytännön taitoja. Tällöin työssäkäynti ja sen opintoja mahdollisesti hidastava vaikutus voi olla itse valittua. Harrastukset ovat puolestaan olennaisia opiskelijan hyvinvoinnin kannalta. Opiskelun ei tietenkään ole tarkoituskaan olla sellaista, että se täyttää viikon jokaisen tunnin. Opintojen suoritusajoja pohdittaessa olisi syytä miettiä sitä, minkä pituisessa ajassa opintojen suorittaminen on mahdollista siten, etteivät kaikki muut elämän osa-alueet kärsi. Laiskuuden voi sen sijaan tulkita viittaavan ”vapaaehtoiseen” motivaation tai jaksamisen puutteeseen tai ajankäytön organisointiin liittyvään haluttomuuteen.

Avovastauksissa tärkeänä syynä sille, että valmistuminen ei ole mahdollista viidessä vuodessa, mainittiin usein lisäksi opiskelijavaihto (vaihdosta enemmän luvussa 4.5). Osa opiskelijoista ilmoitti myös haluavansa suorittaa vaadittua monipuolisemman (laajemman) tutkinnon ja toisaalta opintojen suorittaminen mahdollisimman lyhyessä ajassa ei ole kaikille keskeinen opintoihin liittyvä tavoite. Osa vastaajista näin ollen kyseenalaisti sen, että viidessä vuodessa ylipäänsä pitäisi valmistua.

	ei lainkaan tärkeä %	ei kovin tärkeä %	melko tärkeä %	erittäin tärkeä %	eos %
työssäkäynti	22	19	24	31	4
opintojaksot liian työläitä	24	29	33	13	2
aikaa vievä harrastus	35	26	22	14	4
laiskuus	30	34	24	9	4
aktiivisuus killoissa, TKY:llä tms.	53	17	15	11	4
tutkinnossa liikaa opintojaksoja	38	34	20	5	4
perhesyyt	54	20	14	8	5
opiskelee myös muualla	70	9	5	3	13
sairaus	74	11	4	3	8

Taulukko 11. Miksi 5 vuotta ei riitä valmistumiseen, eri syiden merkitys (%).

Vastaajilta kysyttiin myös sitä, mitkä seikat nopeuttaisivat opintoja. Myös tämä kysymys sisälsi (ainakin joidenkin vastaajien mielestä) oletuksen siitä, että opintojen pitäisi nopeutua.

⁸Sisältää vaihtoehdot ”melko tärkeä” tai ”erittäin tärkeä”.

Valmistumisaikoihin ja opintojen nopeuttamiseen liittyvät kysymykset kytkeytyvät syksyllä 2005 voimaantulleisiin yliopistolain muutoksiin opintoaikojen rajauksista. Ei kuitenkaan pidä paikkaansa, että kaikki opiskelijat haluaisivat opintojensa nopeutuvan tai ajattelevan, että yli viisi vuotta kestävä opintotutkimus kestävistä liian pitkään tai etenisivät liian hitaasti. Opintojen nopeutumiseen liittyvä kysymys esitettiin kaikille, eikä ainoastaan niille, joiden mielestä viisi vuotta ei riitä valmistumiseen.

TKK:n opiskelijoiden mielestä keskeisimpiä opintoja nopeuttavia tekijöitä olisivat parempi opetuksen laatu (60 %)⁹ ja parempi opintojen ohjaus (54 %). Lähes puolet vastaajista oli myös sitä mieltä, että suurempi opintotutkimus ja ryhdistäytyminen (laiskuuden vähentäminen) olisivat tärkeitä seikkoja opintojen nopeutumisen kannalta. Myös työssäkäynnin vähentäminen oli 43 prosentin ja vapaa-ajasta ja harrastuksista tinkiminen 39 prosentin mielestä tärkeä tekijä. Reilu kolmannes (36 %) opiskelijoista piti myös ”koulumaisempaa” opiskelua (tarkemmin määritelty tutkintorakenne ja lukujärjestys) tärkeänä opintoja nopeuttavana seikkana.

	ei lainkaan tärkeä %	ei kovin tärkeä %	melko tärkeä %	erittäin tärkeä %	eos %
parempi opetuksen laatu	9	27	33	28	3
parempi opintojen ohjaus	16	28	35	19	2
suurempi opintotutkimus	19	31	26	22	2
ryhdistäytyminen	20	28	28	20	4
työssäkäynnin vähentäminen	24	28	25	18	5
vapaa-ajasta tinkiminen	26	32	30	9	3
”koulumaisempi” opiskelu	30	32	25	10	3
väh. aikaa kulkemiseen	38	35	18	8	3
billettämisen vähentäminen	48	34	13	3	3
yhdistystoiminnan vähentäminen	52	27	11	4	6

Taulukko 12. Mitkä seikat nopeuttaisivat opintoja, eri syiden merkitys (%).

Tärkeimpinä tekijöinä pidetyt opetuksen laadun ja opintojen ohjauksen parantaminen ovat asioita, joihin pitäisi panostaa korkeakoulun ja opetushenkilökunnan taholta. Mahdolliset puutteet ohjauksessa ja opetuksen laadussa heijastuvat opintojen edistymiseen, opiskeluhyvinvointiin ja tutkinnon laatuun. Myös se, että kolmannes opiskelijoista ilmoitti ”koulumaisemman” opiskelun opintojen nopeuttajaksi voi osaltaan viitata siihen, että tutkintorakenteen noudattamisen, opintojen suunnittelun ja opintojen

ohjauksen suhde ei ole tasapainossa. Opintojen ohjaukseen sekä opetuksen sisältöön ja opetusmuotoihin tulisi kiinnittää korkeakoulun taholta entistä tarkemmin huomiota.

Suurempi opintotutkimus opintojen nopeuttajana liittyy ainakin osittain opiskelijoiden työssäkäyntiin, jonka vähentämisen moni ilmoitti opintoja nopeuttavaksi tekijäksi. Koska moni opiskelija ei tule taloudellisesti toimeen ainoastaan opintotuella¹⁰ tai ei ole halukas ottamaan opintolainaa, tehdään opiskelun ohella usein töitä. Työssäkäynti vaikuttaa opiskelijoiden ajankäyttöön ja voi syödä aikaa opiskelulta. Tällöin luonnollisesti se, että opiskelijan taloudellinen tilanne ei edellyttäisi työskentelyä opintojen ohella, saattaisi nopeuttaa opiskelua. Toisaalta kaikille opiskelijoille (ainoa) syy tehdä töitä ei ole palkkatulojen taloudellinen välttämättömyys. Kuten edellä on tullut esille, myös esimerkiksi työkoemusta pidetään tärkeänä seikkana. Tällöin työssäkäynnin opintoja mahdollisesti hidastava vaikutus ei välttämättä johda siihen, että työntekoa haluttaisiin kuitenkin lopettaa tai vähentää.

Myös ajankäyttöön liittyvä, hyvinvoinnin kannalta olennainen seikka on se, että yli kolmannes opiskelijoista ilmoitti vapaa-ajasta ja harrastuksista tinkimisen opintoja nopeuttavaksi tekijäksi. Epäilemättä se, että osa vapaa-ajasta käytettäisiin opiskeluun, lisäksi opiskeluun käytettyä aikaa ja näin ollen mahdollisesti nopeuttaisi opintoja. Toinen asia on se, millä tavoin vapaa-ajan vähentäminen vaikuttaa opiskelijan hyvinvointiin ja siten opintojen etenemiseen. Opiskelijalta ei voida edellyttää sellaista panostusta opiskeluun, ettei vapaa-ajan viettämiseen ole ollenkaan mahdollisuutta. On kuitenkin huomattava, että lähes puolet opiskelijoista ilmoitti myös ryhdistäytymisen (merkityksessä ”laiskottelun vähentäminen”) tärkeäksi opintoja nopeuttavaksi seikaksi. Tämän voidaan tulkita viittaavan puolestaan sellaiseen vapaa-ajan vähentämiseen, joka lienee tarpeen, jotta opintonsa voi kohtuullisessa ajassa suorittaa.

Opiskelijoilta tiedusteltiin heidän näkemystään siitä, vastaavatko kurssien opintoviikko-/opintopistemäärät keskimäärin kurssien työmäärää. 60 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että opintoviikkomäärät vastaavat työmäärää. 38 prosenttia vastaajista ilmoitti, että opintoviikkomäärät eivät vastaa työmäärää, vaan kurssit ovat liian työläitä saataviin opintoviikkoihin nähden. Kaksi prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että kurssit ovat kevyempiä kuin niistä saatavat opintoviikot. Yliopisto-opiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan (Kunttu & Huttunen 2005, 44) kaikista opiskelijoista juuri teknillisen alan opiskelijat kokevat muita useammin opiskeluun liittyvän työmäärän liian suureksi. Kysymys ei koskenut opiskeluun liittyvää työmäärää suhteessa opintoviikkoihin, vaan yleisesti kokemusta opiskeluun liittyvästä työmäärästä.

Opintojen suorittamiseen liittyen opiskelijoilta kysyttiin, ovatko he turvautuneet lunttaamisen tai harjoitustöiden kopioimisen kaltaisiin keinoihin opiskelussaan. Valtaosa opiskelijoista (97 %) ei ole koskaan luntannut tentissä TKK:lla. Kaksi prosenttia vastaajista myönsi luntanneensa kerran ja prosentti muutaman

⁹Niiden osuus, jotka pitivät kyseistä seikkaa melko tai erittäin tärkeänä. Kysymyksessä oli lueteltu valmiiksi vaihtoehdot, joihin kaikkiin tuli ottaa kantaa (ks. liitteenä oleva kyselylomake).

¹⁰Opiskelijat mieltävät opintotuen usein opintorahaksi (ja asumislisäksi) ja ajattelevat opintolainan erilliseksi muusta opintotuesta.

kerran. Hieman alle puolet (47 %) ei ole kopioinut harjoitustöitä, laskuharjoituksia tai muita sellaisia. Lähes yhtä suuri osuus (41 %) on kopioinut muutaman kerran. Kuusi prosenttia vastaajista on kopioinut kerran ja samansuuruisen osuus säännöllisesti. Öljymäen (2002) selvityksen mukaan laskuharjoitustöitä ei ollut kopioinut koskaan kolmannes opiskelijoista. 39 prosenttia oli kopioinut harvoin ja vain osittain, 26 prosenttia joskus ja kolme prosenttia usein. (Mt., 32.)

Lunntaamisen ja kopioimisen lisäksi kysyttiin, onko opiskelija tehnyt henkilökohtaisia laskuharjoituksia tai vastaavia ryhmässä kavereiden kanssa. 35 prosenttia ei ollut tehnyt niin ja 36 prosenttia puolestaan muutaman kerran. Noin neljännes (23 %) vastaajista ilmoitti tehneensä laskuharjoituksia ryhmässä säännöllisesti. Avovastauksissa muutama vastaaja huomautti, että laskuharjoitusten tekeminen ryhmässä on sallittua, eikä rinnastettavissa esimerkiksi töiden kopioimiseen.

4.4 OPETUSJÄRJESTELYT JA OPISKELUN TUKIPALVELUT

Toimivat opetusjärjestelyt ja opiskelun tukipalvelut vaikuttavat olennaisesti opintojen sujumiseen ja opiskeluhyvinvointiin. TKK:n opiskelijat ovat pääsääntöisesti joko tyytyväisiä tai neutraalisti suhtautuvia tässä selvityksessä kysytyihin opiskelun edellytyksiin liittyviin asioihin. Joissakin asioissa ilmeni kuitenkin puutteita. Neljännes opiskelijoista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä väittämästä ”kirjastossa on riittävästi kurssimateriaalia”. Muun kuin kurssimateriaalin (kirjat, lehdet, elektroniset julkaisut) saatavuutta pidettiin pääsääntöisesti riittävänä. Lähes kolmannes (31 %) opiskelijoista ei yhtynyt väittämään ryhmätyötilojen riittävyydestä TKK:lla. Melkein puolet (46 %) opiskelijoista oli ainakin jokseenkin eri mieltä siitä, että TKK:n kurssien tiedotus olisi ajantasaista ja riittävää.

39 prosenttia opiskelijoista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että opinto-, kv- ja harjoitteluneuvonta on asiantuntevaa ja 33 prosenttia siitä, että opintoneuvola on auki oikeaan aikaan. Lähes puolet vastaajista ei ollut samaa eikä eri mieltä väittämistä. 77 prosenttia oli ainakin jokseenkin samaa mieltä siitä, että pääkirjaston aukioloajat ovat sopivat ja 62 prosenttia siitä, että kirjastossa on riittävästi lukupaikkoja. 66 prosenttia piti kirjaston valaistusta hyvänä, 64 prosenttia lukutiloja rauhallisina ja 49 prosenttia kirjaston tuoleja ja pöytiä hyvinä. Kirjastoon oltiin pääosin tyytyväisiä muun kuin kurssikirjojen saatavuuden osalta.

72 prosenttia opiskelijoista oli ainakin jokseenkin samaa mieltä siitä, että TKK:lla on riittävästi ATK-tiloja. Ryhmätyötilojen suhteen koettiin enemmän puutteita kuin kirjaston ja ATK-tilojen suhteen. Ryhmätyötilojen riittävyydestä oli samaa mieltä 35 prosenttia opiskelijoista ja ryhmätyötilojen viihtyisyydestä 29 prosenttia. 31 prosenttia oli samaa mieltä siitä, että ryhmätyötilojen ATK-varustus on riittävä. 46 prosenttia piti ryhmätyötilojen työrauhaa hyvänä.

	täysin eri mieltä %	jokseenkin eri mieltä %	ei samaa eikä eri mieltä %	jokseenkin samaa mieltä %	täysin samaa mieltä %
Opinto- kv- ja harjoitteluneuvonta asiantuntevaa	2	11	47	34	5
Opintoneuvola oikeaan aikaan auki	4	17	46	28	5
Pääkirjaston aukioloajat ovat sopivat	1	4	19	48	29
Kirjastossa riittävästi kurssimateriaalia	6	19	31	36	8
Muun kuin kurssimateriaalin saatavuus riittävää	2	7	38	40	14
Kirjastossa riittävästi lukupaikkoja	1	9	28	41	21
Lukutilat ovat rauhallisia	-	7	29	41	23
Kirjaston valaistus on hyvä	1	5	29	40	26
Kirjaston tuolit ja pöydät ovat hyvät	2	12	37	36	13
TKK:lla on tarjolla riittävästi ATK-tiloja	1	15	12	45	27
TKK:lla on tarjolla riittävästi ryhmätyötiloja	5	26	34	28	7
Ryhmätyötiloissa on hyvä työrauha	1	10	42	35	12
Ryhmätyötilojen ATK-varustus on hyvä	4	15	50	25	7
Ryhmätyötilat ovat viihtyisät	2	18	51	25	5
TKK:n kurssien tiedotus on ajantasaista ja riittävää	12	33	23	28	3

Taulukko 13. Mielipiteet opiskelun tukipalveluista ja tilajärjestelyistä (%).

4.5 OPISKELIJAVAIHTO

Kuten edellisessäkin TKY:n Edunvalvontakyselyssä (Öljymäki 2002) myös tässä kyselyssä selvitettiin TKK:n opiskelijoiden kiinnostusta opiskelijavaihtoa kohtaan. Kyselylomakkeessa tiedusteltiin sitä, onko käynyt vaihdossa tai suunnitteleeko vaihtoon lähtemistä, mahdollisia syitä siihen, miksi ei ole kiinnostunut läh-

temään vaihtoon, milloin (missä opintojen vaiheessa) vaihtoon kannattaa lähteä sekä opiskelijavaihtoon liittyvää tiedonsaantia.

44 prosenttia vastaajista oli joko ollut opiskelijavaihdossa tai suunnittele vaihtoon lähtemistä. Osuus on hieman suurempi kuin vuonna 2002. Vuoden 2002 Edunvalvontakyselyn mukaan ulkomailla oli ollut opiskelemaan/harjoittelussa 18 prosenttia opiskelijoista ja vaihtoon aikoi lähteä 21 prosenttia opiskelijoista (Öljymäki 2002, 23). Niitä vastaajia, jotka eivät olleet käyneet eivätkä suunnitelleet vaihtoon lähtöä, pyydettiin arvioimaan erilaisia mahdollisia syitä siihen, miksi he eivät aio lähteä vaihtoon. Syyt olivat pitkälti samankaltaisia kuin vuoden 2002 selvityksessä (ks. mt., 25). Yli puolet (59 %) näistä vastaajista ilmoitti tärkeäksi syyksi olla lähtemättä vaihtoon sosiaaliset syyt. Sosiaalisilla syyillä viitattiin esimerkiksi seurustelusuhteeseen tai perheeseen. Toiseksi yleisin (48 %) tärkeänä pidetty syy oli valmistumisen hidastuminen. Vajaa puolet (41 %) ilmoitti työssäkäynnin Suomessa tärkeäksi syyksi olla lähtemättä vaihtoon. 40 prosenttia piti tärkeänä syynä yksinkertaisesti sitä, ettei halua lähteä vaihtoon ja samoin 40 prosenttia sitä, ettei viitsi lähteä vaihtoon, koska se on liian vaivalloista. Kolmanneksella yhtenä tärkeänä syynä oli se, ettei ole varaa lähteä vaihtoon.

Myös sen, että oli jo ”liian pitkällä” opinnoissaan lähteäkseen vaihtoon, arvioi tärkeäksi syyksi reilu kolmannes vastaajista. Se, että ilmoittaa olevansa liian pitkällä opinnoissaan, voi viitata esimerkiksi siihen, ettei enää ehdi lähteä vaihtoon, koska valmistuminen on jo kynnyksellä tai siihen, että opinnot ovat jo sen verran vaikeita, että niiden suorittaminen vieraalla kielellä on hankalaa. Kyse voi olla myös siitä, ettei opinnoista enää puutu suoritettavia kursseja tai niitä ei ole ulkomailla tarjolla. Näkemys voi myös liittyä opiskelijan ajatukseen siitä, että lopputyön tekeminen hidastuu tai siirtyy, jos lähtee vaihtoon. Edellä mainitut tekijät ovat yhteydessä myös näkemykseen, että valmistuminen hidastuu, jos lähtee vaihtoon. Riittämätön kielitaito (20 %) ja uskalluksen puute (23 %) olivat esteenä noin viidenneksellä niistä, jotka eivät olleet käyneet eivätkä aikoneet lähteä vaihtoon.

Teknillisellä korkeakoululla on kansainvälisen toiminnan strategia vuodelta 2003, jossa määritellään tavoitteita muun muassa ulkomailla tapahtuvaan opiskelijavaihtoon ja harjoitteluun liittyen. Strategian mukaan päämääränä on kannustaa opiskelijoita ulkomaille opiskelemaan ja harjoittelemaan ja kehittää ulkomailla opiskelun ja harjoittelun kannusteita. Tavoitteena on saada 75 prosentille opiskelijoista opiskelunaikaista ulkomaankokemusta.

Teknillisen korkeakoulun tilastojen mukaan vaihdossa olevien perustutkinto-opiskelijoiden määrä on vaihdellut vuosina 1996–2004 reilun sadan ja vajaan kolmensadan opiskelijan välillä. Alimmillaan määrä on tuona aikana ollut vuonna 1999 (127 opiskelijaa) ja runsaimmillaan vuonna 1997 (277 opiskelijaa). 2000-luvulla määrä on ollut kahdensadan korvilla. Sekä näistä luvuista että tämän kyselyn tuloksista voidaan päätellä, että kansainvälisen toiminnan strategiassa vuonna 2003 määritellyt tavoitteet

eivät toteudu. Tosin jo kyseisessä raportissakin huomautetaan, että ulkomaille lähtee opiskelijoita huomattavasti tavoitetta vähemmän. Raportin mukaan tavoitteena on myös markkinoida vaihtomahdollisuuksia tehokkaammin. Strategiaa ollaan päivittämässä vuonna 2006.

Tähän kyselyyn vastanneista suurimman osan mielestä vaihdosta on saatavilla hyvin tietoa. 70 prosenttia kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että vaihtomahdollisuuksista on saatavilla riittävästi tietoa. Se, ettei ole löytänyt sopivaa vaihtopaikkaa, koski vain joka kymmenettä niistä, jotka eivät aikoneet vaihtoon lähteä. Jos vaihtoon liittyvistä asioista kaivattiin lisää tietoa, yleisimmät tällaiset asiat olivat taloudelliset asiat, vaihtoonpääsymahdollisuudet, opiskelu ja asumisasiat. Valtaosa opiskelijoista oli sitä mieltä, että vaihtoon on kannattavinta lähteä kandiopintojen aikana. Vajaa puolet opiskelijoista piti parhaana opintojen vaiheena vaihtoon lähdön kannalta kandiopintojen loppua. Vajaan neljänneksen mielestä maisteriopintojen aika, vajaan neljänneksen mielestä kandiopintojen keskivaihe ja kuuden prosentin mielestä kandiopintojen alku oli paras ajankohta lähteä vaihtoon. Kaksi prosenttia vastaajista piti parhaana vaihtoehtona koko maisteriopintojen suorittamista ulkomailla.

4.6 OPISKELIJOIDEN NÄKEMYKSET YLIOPIPI-LASKUNNAN TIEDOTUKSESTA JA JULKISISTA KANNANOTOISTA

73 prosenttia opiskelijoista ilmoitti, että Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan tiedotus tavoittaa heidät. 12 prosenttia oli sitä mieltä, että tiedotus ei tavoita heitä ja 15 prosenttia ilmoitti, ettei asia kiinnosta heitä.

Ylioppilaskunnissa keskustellaan aika ajoin siitä, minkälaisiin asioihin ylioppilaskuntien tulisi ottaa julkisesti kantaa. Asian tiimoilta kiistellään siitä, pitäisikö ylioppilaskuntien ottaa kantaa vain opiskelijoita suoraan koskeviin asioihin vai myös muihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Kiista kytkeytyy kysymykseen ylioppilaskuntien tehtävästä ja siitä, kuuluuko niiden toimenkuvaan ainoastaan opiskelijoiden asioiden ajaminen vai yleisempi yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Tässä kyselyssä opiskelijoilta kysyttiin, mihin asioihin TKY:n tulisi heidän mielestään ottaa julkisesti kantaa. Kyselylomakkeessa oli lueteltu valmiiksi erilaisia opiskelijoiden elämään ja yhteiskunnalliseen keskusteluun liittyviä asioita, joita jokaista tuli arvioida erikseen.

Opiskelijoiden hyvinvointi (93 %)¹¹, opiskelijoiden toimeentulo (92 %), TKK:n opetus ja opintojen sisältö (90 %), opiskelijoiden asuntotilanne (89 %), tekniikan koulutus Suomessa (85 %) ja tekniikan ylioppilaiden työelämäasiat (79 %) olivat asioita, joihin valtaosan mielestä ylioppilaskunnan pitäisi ottaa julkisesti kantaa. Myös yliopistojen rahoitus (71 %), joukkoliikenne (66 %) ja tekniikan koulutus kansainvälisesti (56 %) oli usean opiskelijan mielestä sellaisia asioita, joihin pitäisi ottaa kantaa. Huomattavasti harvemman opiskelijan mielestä ylioppilaskunnan pitäisi ottaa

kantaa sellaisiin asioihin kuten kehitysyhteistyö (32 %), sukupuolten välinen tasa-arvo (30 %), kaupungin asioihin vaikuttaminen (esimerkiksi kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus, 24 %) ja ympäristönsuojelu (24 %). Häntäpäähän jäivät nuorten päihteiden käyttö (18 %), seksuaalivähemmistöjen tasa-arvo (14 %) ja ihmisoikeuskysymykset (13 %).

Kaikki vastaajat, jotka eivät olleet ilmoittaneet, että ylioppilaskunnan pitäisi ottaa asiaan kantaa, eivät kuitenkaan myöskään ilmoittaneet, että kantaa ei pitäisi ottaa. Vastausvaihtoehtona oli lisäksi "asialla ei ole minulle merkitystä". Yleisimpiä niistä asioista, joiden kohdalla ilmoitettiin, ettei asialla ole itselle merkitystä, olivat kaupungin asioihin vaikuttaminen (44 %)¹², seksuaalivähemmistöjen tasa-arvo (39 %), sukupuolten välinen tasa-arvo (36 %), nuorten päihteiden käyttö (34 %), ihmisoikeuskysymykset (32 %), kehitysyhteistyö (32 %), tekniikan koulutus kansainvälisesti (30 %) ja ympäristönsuojelu (29 %). On mahdollista, että osa vastaajista on tulkinnut vaihtoehdon "asialla ei ole minulle merkitystä" tarkoittavan, että juuri kyseisellä seikalla (esim. nuorten päihteiden käyttö) ei ole itselle merkitystä eli toisin sanoen asia ei itseä kiinnosta ja osa siten, että sillä ei ole merkitystä ottaako ylioppilaskunta asiaan julkisesti kantaa vai ei. Kysymystä laadittaessa tarkoituksena oli, että kyseinen vastausvaihtoehto merkitsee jälkimmäistä.

pikemmin "teekkaria opiskelijana" kuin "teekkaria kansalaisena". Tämän selvityksen tulosten perusteella TKY:n siis pitäisi ottaa opiskelijoiden mielestä julkisesti kantaa pääasiassa opiskelijoita suoraan koskeviin kysymyksiin.

Kyselylomakkeessa esitettiin kysymyksiä hallinnon opiskelijaedustajista (=haloped), joilla selvitettiin opiskelijoiden tuntemusta kyseisestä asiasta. Tietämys halopedeista ja kiinnostus asiaa kohtaan osoittautui melko heikoksi. 65 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei tiedä kuka tai ketkä ovat halopedeja esimerkiksi omalla osastolla. 54 prosenttia ei myöskään tiennyt, kuinka halopediksi pääsee. Toisaalta 64 prosenttia ei myöskään itse halunnut halopediksi (tai ollut sellainen jo). Lisäksi osa niistä, jotka eivät suoraan vastanneet, etteivät tiedä asiasta, vastasivat, ettei asia kiinnosta. 17 prosenttia vastaajista ilmoitti tietävänsä, ketkä ovat halopedeja, yhdeksän prosenttia haluaisi itse olla (tai on jo) haloped ja 22 prosenttia ilmoitti tietävänsä, miten halopediksi pääsee.

	ei pitäisi ottaa kantaa %	asialla ei merkitystä %	pitäisi ottaa kantaa %
opiskelijoiden hyvinvointi	1	6	93
opiskelijoiden toimeentulo	2	7	92
TKK:n opetus ja opintojen sisältö	4	7	90
opiskelijoiden asuntotilanne	2	10	89
tekniikan koulutus Suomessa	4	11	85
teekkareiden työelämäasiat	7	14	79
yliopistojen rahoitus	9	20	71
joukkoliikenne	12	22	66
tekniikan koulutus kansainvälisesti	14	30	56
kehitysyhteistyö	36	32	32
sukupuolten välinen tasa-arvo	35	36	30
kaupungin asioihin vaikuttaminen	32	44	24
ympäristönsuojelu	47	29	24
nuorten päihteiden käyttö	48	34	18
seksuaalivähemmistöjen tasa-arvo	47	39	14
ihmisoikeuskysymykset	55	32	13

Taulukko 14. Opiskelijoiden näkemykset TKY:n julkisista kannanotoista (%).

TKK:n opiskelijat haluavat lähinnä, että ylioppilaskunta ottaisi julkisesti kantaa teekkareita ja ylipäänsä opiskelijoita koskeviin asioihin. Muut kysytyt asiat ovat pääosin sellaisia, mihin ei haluta ylioppilaskunnan ottavan kantaa tai sellaisia, että niillä tai niihin liittyvillä kannanotoilla ei ole itselle merkitystä. Ylioppilaskunnan tehtävä on tällaisen näkemyksen mukaan ikään kuin edustaa

¹¹Suluissa niiden osuus vastaajista, jotka vastanneet "pitäisi ottaa kantaa".

¹²Suluissa niiden osuus vastaajista, jotka vastanneet "asialla ei ole minulle merkitystä".

5. YHTEENVETO

Selvityksessä tarkasteltiin Teknillisen korkeakoulun opiskelijoiden toimeentuloon, opintoihin ja opiskeluolosuhteisiin liittyvää tilannetta. Kyselyn aihepiirit liittyivät korkeakouluopintoihin ja opintosuorituksiin, opintotukeen ja työssäkäyntiin sekä opetusjärjestelyihin, valmistumisaikoihin liittyviin näkemyksiin, opiskelijavaihtoon ja ylioppilaskunnan toimintaan. Kyselyyn vastasi 604 TTK:n läsnä olevaksi ilmoittautunutta perustutkinto-opiskelijaa ja kyselyn vastausprosentti oli 47. Vastajat edustivat hyvin TTK:n opiskelijoiden sukupuoli- ja osastojakaamaa ja vastaajien joukossa oli eri vuosina aloittaneita ja eri vaiheessa opintojaan olevia opiskelijoita.

Selvityksen mukaan reilu kaksi kolmasosaa TTK:n opiskelijoista nosti opintotukea kyselyn toteuttamisajankohtana marraskuussa 2005. 68 prosenttia vastaajista nosti opintorahaa, 59 prosenttia asumislisää ja 9 prosenttia opintolainaa. 31 prosenttia opiskelijoista ei nostanut mitään näistä opintotuen muodoista marraskuussa 2005. Suurin osa (73 %) niistä opiskelijoista, jotka eivät nostaneet opintorahaa, oli itse päättänyt olla nostamatta kyseistä tukea. Vajaa viidennes (17 %) oli käyttänyt kaikki tuki-kuukautensa, kuudella prosentilla opintotuki oli katkaistu ja neljä prosenttia opiskelijoista ei ollut oikeutettuja opintotukeen, koska kuuluivat jonkin toisen sosiaalietuuden piiriin. Valtaosalla (80 %) niistä, jotka olivat itse päättäneet olla nostamatta tukea, syynä oli ansio- tai pääomatulojen suuruus. Reilu kolmannes (36 %) opiskelijoista ilmoitti myös joskus palauttaneensa tai peruneensa opintotukea ansio- tai pääomatulojen suuruuden vuoksi. Neljä prosenttia opiskelijoista oli joutunut palauttamaan/perumaan tukea siksi, ettei ollut suorittanut tarpeeksi opintoviikkoja.

Reilu viidennes (22%) TTK:n opiskelijoista ilmoitti nostaneensa opintolainaa korkeakouluopintojensa aikana. Keskimäärin nostetun lainan kokonaismäärä oli hieman alle 4000 euroa (mediaani 3000 euroa). Vastaajilta ei kysytty syitä lainan nostoon. Sen sijaan niiltä opiskelijoilta, jotka eivät olleet nostaneet opintolainaa, tiedusteltiin syitä siihen, miksi lainaa ei ole nostettu. Keskeisimmät syyt lainan välttämiseksi olivat se, ettei halua elää velkarahalla (84 %)¹³ ja se, että tulee toimeen muulla opintotuella ja palkkatuloilla yhdessä (71 %). Muita syitä olivat se, että laina tulee liian kalliiksi (55 %), se, että on saanut taloudellista tukea vanhemmilta tai sukulaisilta (49 %), säästöt (47 %) ja se, että lainan takaisinmaksu pelottaa tulevaisuuden epävarmuuden vuoksi (46 %).

Opiskelijoilta tiedusteltiin myös heidän näkemystään siitä, miten opintotukea tulisi ensisijaisesti kehittää. Kolmannes (34 %)

opiskelijoista oli sitä mieltä, että opintorahan korottaminen olisi ensisijainen opintotuen kehittämiskohde. 29 prosenttia opiskelijoista piti tulo-rajojen nostamista ensisijaisena. 15 prosenttia ilmoitti asumislisän korottamisen ensisijaiseksi kehittämiskohdeksi. Seitsemän prosenttia vastaajista piti järjestelmää hyvänä nykyisellään.

Reilu kolmannes (36 %) opiskelijoista ilmoitti käyneensä opiskeluaikanaan säännöllisesti töissä lukukausien aikana. 39 prosenttia ilmoitti käyneensä töissä silloin tällöin lukukausien aikana ja neljännes (26 %) ei ole opiskeluaikanaan käynyt ollenkaan töissä lukukausien aikana. Keskeisimmät syyt työssäkäynnille olivat elintason parantaminen (77 %), työnteon välttämättömyys toimeentulolle (70 %), työkokemus ja kontaktit (66 %), uusien tietojen ja taitojen oppiminen (60 %), se, ettei tarvitse ottaa opintolainaa (58 %) ja kiinnostavat työtehtävät (51 %).

Valtaosa kyselyyn vastanneista suorittaa tutkintonsa vanhan tutkintorakenteen mukaisesti, koska he ovat aloittaneet opintonsa ennen syksyä 2005, jolloin uusi tutkintorakenteen muutos tuli voimaan. Syksyllä 2005 aloittaneet opiskelijat ovat automaattisesti uuden tutkintorakenteen piirissä ja aiemmin opintonsa aloittaneilla on mahdollisuus siirtyä uuteen rakenteeseen. Valtaosa ennen syksyä 2005 aloittaneista opiskelijoista ilmoitti, ettei aio siirtyä uuteen tutkintorakenteeseen tai ainakaan ei ole vielä päättänyt aikovansa siirtyä.

Ennen vuotta 2005 aloittaneet opiskelijat olivat suorittaneet keskimäärin 27 opintoviikkoa opiskeluvuodessa. Kolmannes (32 %) oli suorittanut keskimäärin 20,1–30 opintoviikkoa vuodessa, lähes kolmannes (30 %) 30,1–40 opintoviikkoa ja vajaa neljännes (23 %) 10,1–20 opintoviikkoa vuodessa. Vajaa kymmenesosa oli suorittanut yli 40 opintoviikkoa ja kuusi prosenttia puolestaan alle 10 opintoviikkoa opiskeluvuotta kohti. Kaikista opiskelijoista neljännes ilmoitti käyttävänsä opiskeluun viikossa keskimäärin vähintään 20, mutta alle 30 tuntia. Samoin neljännes ilmoitti käyttävänsä opiskeluun vähintään 30, mutta alle 40 tuntia viikossa. 18 prosenttia ilmoitti käyttävänsä aikaa alle 10 tuntia viikossa ja 20 prosenttia vähintään 10, mutta alle 20 tuntia. 14 prosenttia opiskelijoista ilmoitti käyttävänsä aikaa opiskeluun vähintään 40 tuntia viikossa.

Neljännes TTK:n opiskelijoista oli sitä mieltä, että viisi vuotta riittää valmistumiseen. 76 prosenttia ilmoitti puolestaan, että viisi vuotta ei omalla kohdalla riitä valmistumiseen. Keskeisiä syitä sille, että arvioidaan, ettei viisi vuotta riitä tutkinnon suorittamiseen olivat työssäkäynti (55 %) ja se, että opintojaksot ovat liian työ-

läitä (46 %). Muita syitä olivat muun muassa aikaa vievä harrastus (35 %) ja laiskuus (32 %). Tärkeiksi opintoja nopeuttaviksi tekijöiksi arvioitiin puolestaan parempi opetuksen laatu (60 %), parempi opintojen ohjaus (54 %), suurempi opintotuki (48 %), ryhdistäytyminen (48 %), työssäkäynnin vähentäminen (43 %), vapaa-ajasta ja harrastuksista tinkiminen (39 %) ja ”koulumaisempi” opiskelu eli tarkemmin määritelty tutkintorakenne ja lukujärjestys (36 %).

Opintojaksojen työläys tuli esille paitsi siinä yhteydessä, että viisi vuotta ei riitä tutkinnon suorittamiseen, myös silloin, kun vastaajilta tiedusteltiin kurssien työmäärän ja opintoviikkojen vastaavuutta. 38 prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että opintoviikkomäärät eivät vastaa kurssien työmäärää, koska kurssit ovat liian työläitä saatuihin opintoviikkoihin nähden. 60 prosenttia piti työmäärää sopivana opintoviikkoihin nähden ja kaksi prosenttia opiskelijoista oli sitä mieltä, että kurssit ovat liian kevyitä suhteessa opintoviikkoihin.

Opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä TKK:n ATK-tiloihin ja kirjastoon. Kirjaston yhtenä puutteena ilmeni kuitenkin kurssimateriaalin riittävyys. Neljännes opiskelijoista ei yhtynyt väittämään, että kirjastossa on riittävästi kurssimateriaalia. Muita ongelmia ilmeni TKK:n kurssien tiedotuksessa. Lähes puolet opiskelijoista oli eri mieltä siitä, että kurssien tiedotus olisi ajantasaista ja riittävää. Myös ryhmätyötilojen riittävyyden suhteen ilmeni tyytymättömyyttä.

Kyselyssä selvitettiin myös TKK:n opiskelijoiden kiinnostusta vaihto-opiskelua kohtaan. 44 prosenttia opiskelijoista oli joko ollut vaihdossa tai suunnittele vaihtoon lähtemistä. Vaihdossa käyvien opiskelijoiden osuus on huomattavasti pienempi kuin TKK:n kansainvälisen toiminnan strategiassaan esittämä asiaa koskeva tavoite (75 %). Niitä opiskelijoita, jotka eivät olleet käyneet vaihdossa eivätkä suunnitelleet vaihtoon lähtemistä, pyydettiin arvioimaan syitä siihen, miksei vaihtoon aiota lähteä. Yleisimmät syyt olivat sosiaaliset syyt kuten seurustelusuhde tai perhe (59 %) ja valmistumisen hidastuminen (48 %). Muita tärkeitä syitä olivat työssäkäynti (41 %) ja se, ettei vaan halua lähteä vaihtoon (40 %) tai ettei viitsi lähteä vaihtoon, koska se on liian vaivalloista (40 %).

Lisäksi kyselyssä käsiteltiin Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskuntaa koskevia asioita. 73 prosenttia opiskelijoista ilmoitti, että TKY:n tiedotus tavoittaa heidät. 12 prosenttia ilmoitti, että tiedotus ei tavoita heitä ja 15 prosenttia, ettei asia kiinnosta heitä. Suuri osa TKK:n opiskelijoista oli sitä mieltä, että TKY:n pitäisi ottaa julkisesti kantaa pääasiassa opiskelijoita koskeviin

asioihin. Valtaosa opiskelijoista oli sitä mieltä, että TKY:n pitäisi ottaa kantaa opiskelijoiden hyvinvointiin (93 %), opiskelijoiden toimeentuloon (92 %), TKK:n opetukseen ja opintojen sisältöön (90 %), opiskelijoiden asuntotilanteeseen (89 %) ja tekniikan koulutuksen Suomessa (85 %). Myös tekniikan ylioppilaiden työelämäasiat (79 %), yliopistojen rahoitus (71 %), joukkoliikenne (66 %) ja tekniikan koulutus kansainvälisesti (56 %) olivat monien mielestä sellaisia asioita, joihin pitäisi ottaa kantaa. Sellaisiin yhteiskunnallisiin asioihin, jotka eivät kohdistu suoraan opiskelijoihin, ei monien opiskelijoiden mielestä pitäisi ottaa kantaa tai itselle ei ole merkitystä, ottaako ylioppilaskunta niihin kantaa vai ei.

¹³Suluissa niiden osuus, jotka ilmoittivat syyn melko tai erittäin tärkeäksi.

LÄHTEET

Berndtson, Taru (2004)

Opiskelijatutkimus 2003. Opiskelijoiden toimeentulo ja toimeentulon ongelmat. Kela: Sosiaali- ja terveysturvan katsauksia 65. Helsinki: Edita.

Kansaneläkelaitoksen kotisivut

www.kela.fi, luettu 12.1.2006.

Karjalainen, Keijo (2003)

Toimeentulon palapeliä kasaamassa. Selvitys Helsingin yliopiston opiskelijoiden taloudellisesta tilanteesta 2002–2003. Helsingin yliopiston ylioppilaskunta.

Kunttu, Kristina & Huttunen, Teppo (2005)

Yliopisto-opiskelijoiden terveystutkimus 2004. Helsinki: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 40.

Laaksonen, Elina (2004)

Varusmiehestä opiskelijaksi. Selvitys varusmiespalveluksen vaikutuksista korkeakouluopintojen aloittamiseen ja jatkamiseen. Opetusministeriön julkaisuja 2004:28.

Palokangas, Miia (2004)

KY:n edunvalvontakysely 2004. Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta.

Tekniikan Akateemisten Liiton (TEK) kotisivut

www.tek.fi/teknologia/nuoriso/abi_opo/tilasto_tutkimus.html, luettu 23.1.2006.

Teknillisen korkeakoulun kansainvälisen toiminnan strategia 2003

<http://www.hut.fi/Yksikot/Kehittamisyksikko/Strategiat/KVtoiminstrat.pdf>.

Teknillisen korkeakoulun opintohallinnon tilasto 2004

Tilastokeskuksen kotisivut

<http://www.tilastokeskus.fi/til/eki/index.html>, Elinkustannusindeksi 14.12.2005, luettu 11.1.2006.

Viuhko, Minna (2005)

Kolikon monta puolta. Selvitys Helsingin yliopiston opiskelijoiden taloudellisesta tilanteesta ja työssäkäynnistä keväällä 2005. Helsingin yliopiston ylioppilaskunta.

Öljymäki, Annukka (2002)

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan Edunvalvontakysely 2002. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunta.

KYSELYLOMAKE

Lue kysymys kokonaan ennen vastaamista. Vastaa kysymyksiin valitsemalla oikea vaihtoehto tai kirjoittamalla vastauksesi sille merkittyyntilaan.

Vastaaminen tapahtuu salatun yhteyden kautta (SSL-salaus), jolloin kukaan ulkopuolinen ei pääse näkemään vastauksiasi. Kyselyyn vastataan anonyymisti. Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti eikä tutkimusraportista voi tunnistaa yksittäisiä vastaajia.

TAUSTATIEDOT

1. Mikä on syntymävuotesi?

2. Milloin aloitit TKK:lla? (esim. 9/2002)

3. Vuoden aikana on kaksi lukukautta; kevät- ja syyslukukausi. Montako lukukautta olet ollut läsnä olevaksi ilmoittautuneena TKK:lla?

4. Sukupuolesi?

1. Nainen
2. Mies

5. Äidinkielesi?

1. Suomi
2. Ruotsi
3. Muu, mikä?

6. Missä kunnassa asut?

1. Espoo
2. Helsinki
3. Vantaa
4. Muu, mikä?

7. Missä kunnassa olet kirjoilla?

1. Espoo
2. Helsinki
3. Vantaa
4. Muu, mikä?

8. Mikä on perhemuotosi?

1. Asun yksin omassa taloudessani (tai soluasunnossa)
2. Asun yhteistaloudessa
3. Asun kaksin puolison kanssa
4. Asun yksin lapsen/lasten kanssa
5. Asun puolison ja lapsen/lasten kanssa
6. Asun vanhempien luona
7. Muu, mikä?

9. Missä koulutus/tutkinto-ohjelmassa opiskelet?

1. Arkkitehtuuri
2. Automaatio- ja systeemitekniikka
3. Bioinformaatioteknologia
4. Energia- ja LVI-tekniikka
5. Elektroniikka ja sähkötekniikka
6. Geomatiikka
7. Informaatioverkostot
8. Kemian tekniikka
9. Kiinteistötalous
10. Konetekniikka
11. Maisema-arkkitehtuuri
12. Materiaalitekniikka
13. Puunjalostustekniikka
14. Rakenne- ja rakennustuotantotekniikka
15. Teknillinen fysiikka ja matematiikka
16. Tietotekniikka
17. Tietoliikennetekniikka
18. Tuotantotalous
19. Yhdyskunta- ja ympäristötekniikka

10. Oletko suorittanut tai aiotko suorittaa varusmies/siviilipalveluksen?

1. Olen suorittanut varusmiespalveluksen ennen opiskelua
2. Olen suorittanut siviilipalveluksen ennen opiskelua
3. Olen suorittanut varusmiespalveluksen opintojen aikana
4. Olen suorittanut siviilipalveluksen opintojen aikana
5. Aion suorittaa varusmiespalveluksen opintojen aikana
6. Aion suorittaa siviilipalveluksen opintojen aikana
7. Aion suorittaa varusmiespalveluksen opintojen jälkeen
8. Aion suorittaa siviilipalveluksen opintojen jälkeen
9. En ole suorittanut enkä aio suorittaa varusmies/siviilipalvelusta

KORKEAKOULUOPINNOT

11. Montako opintoviikkoa/opintopistettä olet suorittanut TKK:lla?

Voit ilmoittaa kokonaismäärän joko pisteinä tai viikkoina.

- i. _____ opintoviikkoa
ii. _____ opintopistettä

12. Mikä on opintosuoritustesi painotettu keskiarvo? Arvo näkyy opintorekisteristä.

1. Alle 2
2. 2 – alle 3
3. 3 – alle 4
4. 4 – 5

13. Opiskeletko muussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa kuin TKK:lla?

1. En (siirry kysymykseen 15)
2. Kyllä, missä?

14. Mistä aiot valmistua?

1. TKK	1 Kyllä	2 Ei	3 Ehkä
2. Muu opiskelupaikka	1 Kyllä	2 Ei	3 Ehkä

15. Oletko jo suorittanut

1. Yliopistotutkinnon
2. Ammattikorkeakoulututkinnon
3. Molemmat
4. En kumpaakaan

16. Mitkä asiat vaikuttivat hakeutumiseesi TKK:lle?

Arvioi seuraavien syiden merkitys. Vastaa joka kohtaan. (1= ei lainkaan tärkeä, 2= ei kovin tärkeä 3= melko tärkeä 4= erittäin tärkeä 0= en osaa sanoa)

1. Sijainti	1	2	3	4	0
2. Tutkinto (DI / Arkkitehti / Maisema-arkkitehti)	1	2	3	4	0
3. Koulutus-/tutkinto-ohjelma	1	2	3	4	0
4. Maine, imago	1	2	3	4	0
5. Kaverit	1	2	3	4	0
6. Lukion opintojenohjaus	1	2	3	4	0
7. Abi-infot	1	2	3	4	0
8. Vanhemmat/sukulaiset	1	2	3	4	0
9. Perhe tai seurustelukumppani lähellä	1	2	3	4	0
10. En päässyt ensisijaisesti hakemaani opiskelupaikkaan	1	2	3	4	0
11. Muu, mikä?	1	2	3	4	0

OPINTOTUKI JA TOIMEENTULO

17. Nostatko tällä hetkellä opintotukea?

Opintotuen osat ovat opintoraha, asumislisä ja opintolaina. Merkitse kaikki osat, joita nostat tällä hetkellä. Mikäli nostat opintorahaa, vastaa tämän kysymyksen jälkeen kysymykseen 20.

1. Opintoraha
2. Asumislisä
3. Opintolaina
4. En saa mitään näistä

18. Miksi et nosta opintorahaa?

1. Olen käyttänyt kaikki opintotukikuukauteni (siirry kysymykseen 20)
2. Opintotukeni on katkaistu (siirry kysymykseen 20)
3. En ole oikeutettu opintotukeen koska olen toisen sosiaali-etuuden piirissä (siirry kysymykseen 20)
4. Olen itse päättänyt olla nostamatta opintorahaa

19. Miksi olet päättänyt olla nostamatta opintorahaa?

1. Ansio- tai pääomatulojen suuruuden vuoksi
2. En suorita tarpeeksi opintoviikkoja
3. Säästääkseni opintotukikuukauden/-kuukausia
4. Asun vanhempieni/vanhempani luona ja saisin normaalia pienempää opintorahaa
5. Olen äitiys-, tai isyyslomalla tai vanhempainvapaalla
6. Muusta syystä, miksi?

20. Oletko joutunut peruuttamaan tai palauttamaan opintotukea?

Merkitse kaikki sinua koskevat vaihtoehdot.

1. En
2. Kyllä, ansio- tai pääomatulojen suuruuden vuoksi
3. Kyllä, koska en suorita tarpeeksi opintoviikkoja
4. Kyllä, siksi että

21. Oletko nostanut opintolainaa korkeakouluopintojesi aikana?

1. Kyllä, yhteensä (euroa) _____ (siirry kysymykseen 23)
2. En

22. Miksi et ole nostanut opintolainaa?

Arvioi seuraavien syiden merkitystä Vastaa joka kohtaan. (1= ei lainkaan tärkeä, 2= ei kovin tärkeä 3= melko tärkeä 4= erittäin tärkeä 0= en osaa sanoa/ ei koske minua)

1. Tulen toimeen muulla opintotuella	1 2 3 4 0
2. Tulen toimeen muulla opintotuella ja palkkatuloilla yhdessä	1 2 3 4 0
3. Tulen toimeen palkkatuloilla	1 2 3 4 0
4. En halua elää velkarahalla	1 2 3 4 0
5. Laina tulee mielestäni kalliiksi	1 2 3 4 0
6. Olen saanut taloudellista tukea vanhemmiltiltä tai sukulaisilta	1 2 3 4 0
7. Olen saanut taloudellista tukea puolisoltiltä	1 2 3 4 0
8. Minulla on säästöjä	1 2 3 4 0
9. Lainan takaisinmaksu pelottaa tulevaisuuden epävarmuuden vuoksi	1 2 3 4 0
10. Minulla on lainaa jo ennestään	1 2 3 4 0
11. Olen hakenut opintolainaa, mutta sitä ei ole myönnetty minulle	1 2 3 4 0
12. En nosta ollenkaan opintotukea	1 2 3 4 0

23. Oletko ollut opiskeluaikanasasi töissä luku-kausien aikana?

1. Kyllä, säännöllisesti
2. Kyllä, silloin tällöin
3. En koskaan (siirry kysymykseen 25)

24. Miksi olet käynyt töissä lukukausien aikana?

Arvioi seuraavien syiden merkitys. Vastaa joka kohtaan. (1=ei lainkaan tärkeä, 2=ei kovin tärkeä, 3=melko tärkeä, 4=erittäin tärkeä, 0=en osaa sanoa)

1. Saadakseni työkokemusta ja kontakteja tulevaisuutta varten	1 2 3 4 0
2. Työnteko on välttämätöntä toimeentulon vuoksi	1 2 3 4 0
3. Ettei minun tarvitse ottaa opintolainaa	1 2 3 4 0
4. Haluan parantaa elintasoani	1 2 3 4 0
5. Haluan vaihtelua opintojen lomaan	1 2 3 4 0
6. Mukavan työyhteisön vuoksi	1 2 3 4 0
7. Kiinnostavien työtehtävien vuoksi	1 2 3 4 0
8. Uusien tietojen ja taitojen oppimisen vuoksi	1 2 3 4 0
9. Työskentelen päätoimisesti ja opiskelu on minulle sivutoimista	1 2 3 4 0

25. Miten opintotukea tulisi mielestäsi ensisijaisesti kehittää?

1. Korottamalla opintorahaa
2. Korottamalla opintolainan valtiontakauksen määrää

3. Korottamalla asumislisää
4. Nostamalla tuloarvoja
5. Opintotukijärjestelmä on hyvä nykyisellään
6. En osaa sanoa
7. Muuten, miten?

26. Miten asut?

1. Vuokralla opiskelijasolussa
2. Vuokralla opiskelijayksiossää
3. Vuokralla perheopiskelija asunnossa tai opiskelijakaksiossää
4. Vapailta markkinoilta hankitussa vuokra-asunnossa
5. Vapailta markkinoilta hankitussa kimppekämpässä
6. Vanhempien tai sukulaisten luona
7. Kaupungin vuokra-asunnossa
8. Itse omistamassani asunnossa
9. Puolison, vanhempien tai sukulaisten omistamassa asunnossa
10. Asumisoikeusasunnossa
11. Osaomistusasunnossa
12. Minulla ei ole vakituista asuntoa
13. Muuten, miten?

27. Paljonko maksat asumisestasi kuukaudessa (euroa)?

OPISKELU

28. Aiotko siirtyä uuteen (syksystä 2005 alkaen käytössä olevaan) tutkintorakenteeseen?

1. Olen jo uudessa
2. Aion siirtyä uuteen
3. En aio siirtyä uuteen
4. En osaa sanoa, koska en vielä tunne asiaa tarpeeksi
5. En ole päättänyt

29. TKK:n hallinnon opiskelijaedustajia kutsutaan Halopedeiksi.

Vastaa seuraaviin halopedeja koskeviin kysymyksiin (1= kyllä 2= ei 3=ei kiinnosta minua)

1. Tiedätkö kuka/ketkä ovat halopedeja (esim. osastollasi)? 1 2 3
2. Haluaisitko itse olla haloped tai oletko jo? 1 2 3
3. Tiedätkö miten halopediksi pääsee? 1 2 3
4. Oletko hakenut halopediksi, muttet ole päässyt? 1 2 3

30. Riittääkö viisi vuotta kohdallasi valmistamiseen TKK:lta?

1. Kyllä (siirry kysymykseen 32)
2. Ei

31. Miksi viisi vuotta on liian lyhyt aika valmistumiseen?

Arvioi seuraavien syiden merkitys itsellesi. Vastaa joka kohtaan. (1=ei lainkaan tärkeä, 2=ei kovin tärkeä, 3=melko tärkeä, 4=erittäin tärkeä, 0=en osaa sanoa)

1. Opiskelen myös muualla	1 2 3 4 0
2. Työssäkäynti	1 2 3 4 0
3. Perhesyyt	1 2 3 4 0
4. Sairaus	1 2 3 4 0
5. Laiskuus	1 2 3 4 0
6. Aktiivisuus killoissa, TKY:n yhdistyksissä, TKY:llä	1 2 3 4 0
7. Opintojaksot ovat liian työläitä	1 2 3 4 0
8. Tutkintoon kuuluu liikaa opintojaksoja	1 2 3 4 0
9. Aikaa vievä harrastus (esim. urheilu, musiikki tms.)	1 2 3 4 0
10. Muu, mikä?	1 2 3 4 0

32. Mitkä seuraavista nopeuttaisivat eniten opintojasi?

Arvioi seuraavien asioiden merkitys itsellesi. Vastaa kaikkiin. (1=ei lainkaan tärkeä, 2=ei kovin tärkeä, 3=melko tärkeä, 4=erittäin tärkeä, 0=en osaa sanoa)

1. "Koulumaisempi" opiskelu; tarkemmin määritelty tutkintorakenne ja lukujärjestys	1 2 3 4 0
2. Parempi opintojen ohjaus	1 2 3 4 0
3. Parempi opetuksen laatu	1 2 3 4 0
4. Suurempi opintotuki	1 2 3 4 0
5. Päivittäiseen kulkemiseen kuluvan ajan vähentyminen	1 2 3 4 0
6. Työssäkäynnin vähentäminen	1 2 3 4 0
7. Ryhdistäytyminen (laiskottelun vähentäminen)	1 2 3 4 0
8. Vapaa-ajasta ja harrastuksista tinkiminen	1 2 3 4 0
9. Bilettämisen vähentäminen	1 2 3 4 0
10. Yhdistystoimintaan osallistumisen vähentäminen	1 2 3 4 0

33. Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten opintopolkuasi TKK:lla?

- Pääsin suoraan siihen koulutus/tutkinto-ohjelmaan johon hain, enkä aio vaihtaa
- Pääsin siihen koulutus/tutkinto-ohjelmaan johon hain, mutta vaihdoin nykyiseen ohjelmaani
- Pääsin siihen koulutus/tutkinto-ohjelmaan johon hain, mutta aion vaihtaa ohjelmaa
- En päässyt siihen koulutus/tutkinto-ohjelmaan johon hain ja vaihdoin nykyiseen ohjelmaani
- En päässyt siihen koulutus/tutkinto-ohjelmaan johon hain ja aion vaihtaa ohjelmaa
- En päässyt suoraan siihen koulutus/tutkinto-ohjelmaan johon hain, mutta en aio vaihtaa

26

34. Mitä mieltä olet seuraavista opetusjärjestelyjä ja opiskelun tukipalveluja koskevista väittämistä?

Arvioi jokaista väittämää (1= täysin eri mieltä 2= jokseenkin eri mieltä 3= en samaa enkä eri mieltä 4= jokseenkin samaa mieltä 5= täysin samaa mieltä)

1. Opinto-, kv- ja harjoitteluneuvonta on asiantuntevaa	1 2 3 4 5
2. Opintoneuvola on oikeaan aikaan auki	1 2 3 4 5
3. Pääkirjaston aukioloajat ovat sopivat	1 2 3 4 5
4. Kirjastossa on riittävästi kurssimateriaalia	1 2 3 4 5
5. Muun kuin kurssimateriaalin (kirjat, lehdet, elektroniset julkaisut) saatavuus on riittävä	1 2 3 4 5
6. Kirjastossa on riittävästi lukupaikkoja	1 2 3 4 5
7. Lukutilat ovat rauhallisia	1 2 3 4 5
8. Kirjaston valaistus on hyvä	1 2 3 4 5
9. Kirjaston tuolit ja pöydät ovat hyvät	1 2 3 4 5
10. TKK:lla on tarjolla riittävästi ATK-tiloja	1 2 3 4 5
11. TKK:lla on tarjolla riittävästi ryhmätyötiloja	1 2 3 4 5
12. Ryhmätyötiloissa on hyvä työrauha	1 2 3 4 5
13. Ryhmätyötilojen ATK-varustus on riittävä	1 2 3 4 5
14. Ryhmätyötilat ovat viihtyisät	1 2 3 4 5
15. TKK:n kurssien tiedotus on ajantasaista ja riittävä	1 2 3 4 5

35. Vastaavtko kurssien opintoviikko/-pistemäärät mielestäsi keskimäärin työmäärää?

- Kyllä
- Ei, kurssit ovat liian työläitä
- Ei, kurssit ovat liian kevyitä

36. Oletko turvautunut seuraaviin keinoihin opiskelussasi?

(1= en, 2= kyllä, kerran 3= kyllä, muutaman kerran 4= kyllä, säännöllisesti 5= kyllä, aina)

1. Oletko luntannut tentissä TKK:lla	1 2 3 4 5
2. Oletko kopioinut harjoitustöitä, laskuharjoituksia tms.	1 2 3 4 5
3. Teetkö arvosteltavia henkilökohtaisia laskuharjoituksia tai vastaavia ryhmässä kavereiden kanssa?	1 2 3 4 5

37. Paljonko keskimäärin käytät aikaa opiskeluun viikossa?

- alle 10 h
- 10 – alle 20 h
- 20 – alle 30 h
- 30 – alle 40 h
- vähintään 40 h

38. Haluaisitko tehdä tenttisi anonymisti?

1. Kyllä
2. En

39. Mihin asioihin TKY:n tulisi mielestäsi ottaa julkisesti kantaa?

Arvioi jokainen kohta erikseen (1= Ei pitäisi ottaa kantaa 2= Asialla ei ole minulle merkitystä 3= Pitäisi ottaa kantaa)

1. Joukkoliikenne	1 2 3
2. Kaupungin asioihin vaikuttaminen (esim.kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus)	1 2 3
3. Opiskelijoiden asuntotilanne	1 2 3
4. Opiskelijoiden hyvinvointi	1 2 3
5. Opiskelijoiden toimeentulo	1 2 3
6. Teekkareiden työelämäasiat	1 2 3
7. Sukupuolten välinen tasa-arvo	1 2 3
8. Seksuaalivähemmistöjen tasa-arvo	1 2 3
9. Tekniikan koulutus Suomessa	1 2 3
10. Tekniikan koulutus kansainvälisesti	1 2 3
11. TKK:n opetus ja opintojen sisältö	1 2 3
12. Yliopistojen rahoitus	1 2 3
13. Kehitysyhteistyö	1 2 3
14. Ihmisoikeuskysymykset	1 2 3
15. Nuorten päihteiden käyttö	1 2 3
16. Ympäristönsuojelu	1 2 3

40. Tavoittaako TKY:n tiedotus sinut?

1. Kyllä
2. Ei
3. Ei kiinnosta minua

41. Oletko käynyt vaihdossa tai suunnitteletko vaihto-opiskelijaksi lähtöä?

1. Kyllä (siirry kysymykseen 43)
2. En

42. Miksi et aio lähteä vaihtoon?

Arvioi seuraavien syiden merkitys itsellesi. Vastaa kaikkiin. (1=ei lainkaan tärkeä, 2=ei kovin tärkeä, 3=melko tärkeä, 4=erittäin tärkeä, 0=en osaa sanoa)

1. Ei kiinnosta	1 2 3 4 0
2. Minulla ei ole varaa siihen	1 2 3 4 0
3. Liian vaivalloista, en viitsi	1 2 3 4 0
4. Valmistuminen hidastuu	1 2 3 4 0
5. Sosiaaliset syyt (seurustelusuhde, perhe)	1 2 3 4 0
6. Työssäkäynti Suomessa	1 2 3 4 0
7. En uskalla	1 2 3 4 0

8. Riittämätön kielitaito	1 2 3 4 0
9. Olen 'liian pitkällä' opinnoissani	1 2 3 4 0
10. Olen ollut jo ulkomailla harjoittelemassa /opiskelemassa	1 2 3 4 0
11. En löydä sopivaa paikkaa	1 2 3 4 0
12. En halua lähteä vaihtoon	1 2 3 4 0

43. Onko vaihtomahdollisuuksista saatavilla riittävästi tietoa?

1. Kyllä (siirry kysymykseen 45)
2. Ei

44. Haluaisin saada lisää tietoa erityisesti (merkitse kaikki sopivat vaihtoehdot)

1. Vaihtoonpääsymahdollisuuksista
2. Taloudellisista asioista
3. Asumisasiosta
4. Opiskelusta
5. Vapaa-ajasta
6. Kulttuurista
7. Muu, mikä?

45. Missä vaiheessa opintoja on mielestäsi kannattavinta lähteä vaihtoon?

1. Kandiopintojen alussa
2. Kandiopintojen keskivaiheella
3. Kandiopintojen lopussa
4. Maisteriopintojen aikana
5. Koko maisteriopinnot ulkomailla

46. Kiitos vastauksistasi! Seuraavassa voit kommentoida vapaasti kyselyä tai sen teemoihin liittyviä asioita.

